

EUROPSKI
REVIZORSKI
SUD

Kratki tematski pregled Dodjela financijskih sredstava za kohezijsku politiku državama članicama za razdoblje 2021. – 2027.

ožujak 2019.

Sadržaj

	Odlomak
Pojmovnik	
Sažetak	I-VII
Uvod	01-02
Načela dodjele sredstava	03-10
Pregled procesa	07-10
Početna sredstva dodijeljena državama članicama	11-24
Dodjela sredstava za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast”	11-17
Slabije razvijene regije	12-13
Tranzicijske regije	14-15
Razvijenije regije	16-17
Dodjela sredstava za cilj „Europska teritorijalna suradnja”	18-19
Dodjela sredstava za Kohezijski fond	20-23
Financijski ponder kriterija za dodjelu sredstava	24
Usklađivanja početnih dodijeljenih sredstava	25-37
Gornje i zaštitne granice	26-30
Gornje granice	27
Zaštitne granice	28-29
Iznimke	30
Dodatna usklađivanja	31-33
Konačna dodijeljena sredstva	34-37
Završne primjedbe i sljedeći koraci	38-40
Prilozi	
Prilog I. — Promjene u pogledu kriterija dodjele sredstava tijekom triju prethodnih programskih razdoblja	

Prilog II. — Okvir za početnu dodjelu sredstava državama članicama iz fondova kohezijske politike

Prilog III. — Metoda dodjele sredstava za slabije razvijene regije za razdoblje 2021. – 2027.

Prilog IV. — Metoda dodjele sredstava za tranzicijske regije za razdoblje 2021. – 2027.

Prilog V. — Metoda dodjele sredstava za razvijenije regije za razdoblje 2021. – 2027.

Prilog VI. — Metoda dodjele sredstava za cilj „Europska teritorijalna suradnja” (ETS) za razdoblje 2021. – 2027.

Prilog VII. — Metoda dodjele sredstava za Kohezijski fond za razdoblje 2021. – 2027.

Prilog VIII. — Gornje i zaštitne granice

Prilog IX. — Kriteriji za usklađivanja dodjele sredstava ESF-a plus

Prilog X. — Kategorije regija za EFRR/ESF +

Revizorski tim

Pojmovnik

Berlinska metoda: metodologija iz 1999. godine za dodjelu sredstava iz kohezijskih fondova na temelju razvijenosti regija i država te stope nezaposlenosti. Iako su u njezinu središtu i dalje isti elementi, njezini kriteriji mijenjaju se sa svakim novim programskim razdobljem kako bi se uzeli u obzir novi izazovi i ciljevi politika.

Bruto domaći proizvod (BDP): uobičajeno mjerilo bogatstva određene zemlje – novčana vrijednost svih proizvedenih dobara i usluga u određenom razdoblju unutar određenog gospodarstva.

Bruto nacionalni dohodak (BND): uobičajeno mjerilo bogatstva određene zemlje koje se temelji na dohotku iz domaćih i inozemnih izvora.

Europska teritorijalna suradnja (ETS): okvir za međuregionalnu, prekograničnu i transnacionalnu suradnje koji pruža smjernice za razmjenu politika i provedbu zajedničkih akcija. Financira se iz EFRR-a.

Europski fond za regionalni razvoj (EFRR): fond čiji je cilj ojačati gospodarsku i socijalnu koheziju na razini cijele Europske unije ispravljanjem regionalnih neravnoteža s pomoću financijske potpore prioritetnim područjima: inovacijama i istraživanju, digitalnoj agendi, malim i srednjim poduzećima te niskougličnom gospodarstvu.

Europski socijalni fond plus (ESF+): fond EU-a za proračunsko razdoblje 2021. – 2027. čiji je cilj stvoriti prilike za obrazovanje i zapošljavanje te poboljšati situaciju u kojoj se nalaze osobe izložene riziku od siromaštva. Za razliku od svoje preteče, Europskog socijalnog fonda, ESF + obuhvaća Inicijativu za zapošljavanje mladih i Fond europske pomoći za najpotrebitije.

Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD): instrument čiji je cilj pomoći najsiromašnijim članovima društva kombiniranjem pomoći u hrani i osnovne materijalne pomoći s dugoročnim mjerama socijalnog uključivanja kako bi ih se izvuklo iz siromaštva.

GU REGIO: Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku

Inicijativa za zapošljavanje mladih: program u okviru Garancije za mlade kojim se pruža potpora mladima koji nisu zaposleni, ne obrazuju se ni ne osposobljavaju u regijama sa stopom nezaposlenosti mladih višom od 25 %.

Instrument za povezivanje Europe (CEF): instrument za utvrđivanje prioriteta ulaganja i pružanje financijske potpore sektorima energije, prometa te informacijske i

komunikacijske tehnologije za stvaranje održive i međusobno povezane infrastrukture visokih performansi. Instrument je pod izravnim upravljanjem Komisije.

Kohezijska politika: glavna investicijska politika EU-a, čiji je cilj smanjiti gospodarske i socijalne nejednakosti među regijama i državama članicama promicanjem otvaranja novih radnih mjesta, konkurentnosti poduzeća, gospodarskog rasta, održivog razvoja te prekogranične i međuregionalne suradnje. Financira se iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda plus (ESF +) i Kohezijskog fonda (KF).

Kohezijski fond (KF): fond EU-a čija je svrha smanjiti gospodarske i socijalne nejednakosti u EU-u financiranjem ulaganja u državama članicama u kojima je bruto nacionalni dohodak po stanovniku manji od 90 % prosjeka EU-a.

Najudaljenije regije: kategorija koja označava devet regija Europske unije – pet francuskih prekomorskih departmana, francusku prekomorsku zajednicu Saint-Martin, španjolsku autonomnu zajednicu Kanarske otoke te portugalske autonomne regije Madeiru i Azore. Te su regije izložene određenim ograničenjima (udaljenost, izoliranost, mala površina, nepovoljna topografija i klima, gospodarska ovisnost itd.) koja utječu na njihov društveno-gospodarski razvoj.

Nomenklatura teritorijalnih jedinica za statistiku (NUTS): kategorizacija koja se upotrebljava za regionalnu statistiku i dodjelu financijskih sredstava kojom se države članice dijele na tri kategorije regija u skladu s postojećim nacionalnim upravnim jedinicama i određenim pragovima broja stanovnika. Od većih do manjih, regije pripadaju jednoj od triju razina: NUTS 1 (3 – 7 milijuna stanovnika), NUTS 2 (800 000 – 3 milijuna stanovnika) i NUTS 3 (150 000 – 800 000 stanovnika).

Paritet kupovne moći (PKM): umjetna valutna jedinica koja se upotrebljava za izražavanje agregata nacionalnih računa usklađena na temelju razlika u razini cijena među državama članicama.

Premija: dodatna sredstva koja se isplaćuju povrh osnovnih sredstava dodijeljenih određenoj regiji na temelju različitih društveno-gospodarskih kriterija i kriterija u vezi s okolišem.

Programsko razdoblje: razdoblje unutar kojeg se planira i provodi program potrošnje EU-a.

Razvijenije regije: regije u kojima je BDP po glavi stanovnika veći od 90 % (2014. – 2020.) ili 100 % (2021. – 2027.) prosjeka EU-a.

Sjeverne rijetko naseljene regije: najsjevernije regije Švedske te najsjevernije i istočne regije Finske.

Slabije razvijene regije: regije u kojima je BDP po stanovniku manji od 75 % prosjeka EU-a.

Stopa pripadnika skupine AROPE označava postotak osoba koje su izložene riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti (engl. *At-risk-of poverty or social exclusion*).

Stopa pripadnika skupine NEET označava postotak osoba koje nisu zaposlene, ne obrazuju se i ne osposobljavaju (engl. *neither in employment, education or training*). U tu se skupinu ubrajaju i nezaposlene i neaktivne osobe.

Strategija Europa 2020.: desetogodišnja strategija Europske unije uvedena 2010. s ciljem poticanja rasta i otvaranja novih radnih mjesta.

Tranzicijska regija: regija u kojoj BDP po stanovniku iznosi između 75 % i 90 % (2014. – 2020.), odnosno 75 % i 100 % (2021. – 2027.) prosjeka EU-a.

Uredba o zajedničkim odredbama: uredba EU-a kojom je uređen niz fondova pod podijeljenim upravljanjem. Za razdoblje 2014. – 2020. riječ je o Uredbi (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća. Za razdoblje 2021. – 2027. Komisija je u svibnju 2018. objavila svoj prijedlog pravila kojima će biti uređeno sedam fondova: Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski socijalni fond plus, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo, Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize.

Višegodišnji financijski okvir (VFO): plan potrošnje EU-a u kojem su (na temelju ciljeva politika) utvrđeni prioriteti i gornje granice, obično na razdoblje od sedam godina. Taj plan pruža strukturu unutar koje se utvrđuju godišnji proračuni EU-a te su u njemu određene granice rashoda za svaku rashodovnu kategoriju. VFO koji je trenutno na snazi obuhvaća razdoblje 2014. – 2020.

Zaštitna granica: najniži iznos dodijeljenih sredstava izražen kao postotak sredstava primljenih u prethodnom programskom razdoblju.

Sažetak

I Europska komisija predložila je da EU u sljedećem programskom razdoblju 2021. – 2027. potroši 373 milijarde eura na kohezijsku politiku, čiji je cilj smanjiti razlike između bogatih i siromašnih regija Europe. Financijska sredstva za kohezijsku politiku isplaćuju se državama članicama iz triju fondova: Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda plus (ESF +) i Kohezijskog fonda (KF).

II Koliki će se dio ukupnog proračuna EU-a posvetiti kohezijskoj politici u osnovi je politička odluka. Iznos koji se dodjeljuje svakoj državi članici određuje se u okviru niza procesa, koji su uglavnom slični još od programskog razdoblja 2000. – 2006. Za razdoblje 2021. – 2027. Komisija je objavila prijedloge metodologije za dodjelu sredstava u okviru mnogo širih prijedloga za „uredbu o zajedničkim odredbama”, kojima se uređuje cjelokupno funkcioniranje triju navedenih fondova pod podijeljenim upravljanjem i četiriju drugih, manjih fondova. Procesi za određivanje iznosa koji se stavljaju na raspolaganje državama članicama relativno su složeni. Cilj ovog kratkog tematskog pregleda stoga je donijeti prikaz tih procesa, s obzirom na njihov kontekst, kako bi dionici mogli razumjeti osnovu na kojoj se temelje i način na koji se provode.

III U okviru kohezijske politike Komisija predlaže izdvajanje iznosa od 326,3 milijarde eura za EFRR/ESF +, a ostatak od 46,7 milijardi eura za KF. U okviru fondova EFRR/ESF + dva su cilja na visokoj razini: „Ulaganje u radna mjesta i rast” (316,8 milijardi eura) i Europska teritorijalna suradnja (9,5 milijardi eura). Procesi dodjele sredstava nisu uvijek isti:

- o U okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” za tri različite kategorije regija prema kriteriju bogatstva (slabije razvijene, tranzicijske i razvijenije regije) primjenjuju se različiti procesi. Glavni je kriterij za određivanje iznosa sredstava relativna razvijenost, no regijama se također mogu isplatiti dodatne premije koje se odnose na društveno-gospodarske čimbenike i čimbenike povezane s okolišem: stopa nezaposlenosti, posebno nezaposlenosti mladih, razina obrazovanja, emisije stakleničkih plinova i migracije. Posljednja dva čimbenika prvi su put predložena za razdoblje 2021. – 2027.
- o Kad je riječ o cilju „Europska teritorijalna suradnja”, financijska sredstva dodjeljuju se regijama u prvom redu na temelju broja obuhvaćenih stanovnika.
- o Financijska sredstva iz Kohezijskog fonda dostupna su državama članicama čija je bogatstvo manje od 90 % prosjeka EU-a. Sredstva se dodjeljuju na osnovi broja

stanovnika i područja u državama članicama koje zadovoljavaju uvjete za potporu, usklađenima na temelju relativne razvijenosti.

Sveukupno uzevši, na temelju relativnog bogatstva utvrđuje se nešto više od 80 % dodijeljenih sredstava.

IV Kao i u prethodnim razdobljima, na dodjelu sredstava na temelju procesa opisanih u prethodnom dijelu teksta primjenjuju se dodatna usklađivanja koja su osmišljena kako bi ublažila znatne fluktuacije u iznosima koje primaju pojedinačne države članice. Ta usklađivanja primjenjuju se u obliku gornjih granica, kojima se ograničava najveći mogući iznos koji se može primiti, i zaštitnih granica, kojima se jamči najmanji iznos financiranja.

V Komisija predlaže dva dodatna usklađivanja, nakon što se gornje i zaštitne granice uzmu u obzir. Kao prvo, Komisija predlaže da se zadrži prijenos iznosa od 11 milijardi eura iz KF-a u Instrument za povezivanje Europe (CEF), kojim izravno upravlja Komisija. Također, Komisija je zasebno od prvotnog prijedloga Uredbe o zajedničkim odredbama predložila metodologiju za dodjelu sredstava za ESF + s ciljem razlikovanja dodijeljenih sredstava za ESF + (ukupno 100 milijardi eura) i EFRR na razini država članica. Glavni je kriterij udio sredstava ESF-a koje je primila svaka država članica za razdoblje 2014. – 2020., usklađen na temelju dvaju dodatnih kriterija koji se odnose na nezaposlenost mladih i socijalno uključivanje.

VI Prijedlog Komisije značio bi da bi države članice dobile, ukupno uzevši, 10 % manje sredstava za kohezijsku politiku u razdoblju 2021. – 2027. nego u prethodnom razdoblju. Jedan od bitnih čimbenika za promjene u visini pojedinačnih sredstava koja se dodjeljuju promjena je u razini razvijenosti mnogih regija (i nekih država članica), koja je dovela do njihova prebacivanja u drugu kategoriju (na primjer, iz slabije razvijenih regija u tranzicijske). Učinak je gornjih i zaštitnih granica takav da se nijednoj državi članici financijska sredstva koja dobiva za kohezijsku politiku ne bi povećala za više od 8 % niti smanjila za više od 24 %. Ukupni udio sredstava za kohezijsku politiku namijenjen slabije razvijenim regijama ostao bi prema prijedlogu nepromijenjen, na razini od 75 % raspoloživih sredstava.

VII Završna faza procesa odvija se izvan okvira metodologije koju je predložila Komisija, u političkim pregovorima između EU-a i država članica. U prethodnim su razdobljima pregovori doveli do dodjeljivanja dodatnih sredstava određenim državama članicama i regijama. Prema podacima iz veljače 2019., izmijenjenim vremenskim planom – koji je u skladu sa zaključcima Europskog vijeća – predviđeno je da će se

kompromis o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) postići u jesen 2019. te da će se pregovori o Uredbi o zajedničkim odredbama okončati ubrzo nakon toga.

Uvod

01 Kohezijska politika, koja je osmišljena za promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije među državama članicama, jedno je od najvažnijih područja djelovanja Europske unije (EU), na koje otpada oko trećina njezina proračuna. Svaka država članica na ostvarivanje kohezijskih ciljeva ima pravo potrošiti fiksni iznos, u okviru različitih mehanizama financiranja. Procesi za određivanje iznosa koji se stavljaju na raspolaganje državama članicama relativno su složeni. Cilj je ovog kratkog tematskog pregleda donijeti prikaz tih procesa, s obzirom na njihov kontekst, kako bi se čitateljima pomoglo razumjeti osnovu na kojoj se temelje i način na koji se provode.

02 Budući da ovaj kratki tematski pregled nije revizijsko izvješće, u njemu se ne iznose revizijske prosudbe, zaključci ili preporuke. U njegovu je središtu predložena dodjela sredstava iz kohezijskih fondova za sljedeće programsko razdoblje 2021. – 2027., o kojoj se odluka zakonodavaca EU-a očekuje u roku od najviše 12 mjeseci. Ti se prijedlozi prema potrebi uspoređuju s prethodnim razdobljima. Pregled se sastoji od sljedećih dijelova:

- Glavna načela kojima se pružaju smjernice za proces dodjele sredstava i pregled samoga procesa
- Početna sredstva dodijeljena državama članicama, koja obuhvaćaju niz različitih faza
- Naknadna usklađivanja početnih dodijeljenih sredstava
Načela dodjele sredstava i pregled procesa

Načela dodjele sredstava

03 U skladu s ciljem iz UFEU-a¹ kohezijska politika osmišljena je kako bi se smanjile nejednakosti između siromašnih i bogatih europskih regija. U skladu s tom politikom glavno je načelo, na kojem se temelji dodjela sredstava, usmjeriti resurse prema najsiromašnijim zemljama i regijama. Međutim, kao ni u prethodnim razdobljima, ni višegodišnjim financijskim okvirom (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. nije isključeno financiranje bogatijih regija u području kohezije. Prema navodima Komisije, razlog je u tome što mnogi od najvećih izazova (kao što su globalizacija i prijelaz na niskouglično gospodarstvo) sve više utječu na mnoge regije na razini cijeloga EU-a, uključujući i one razvijenije².

04 Metodologija dodjele sredstava utvrđena je za potrebe programskog razdoblja 2000. – 2006.³ te je opći pristup otada ostao relativno nepromijenjen. Kriterij koji ima najveći učinak na iznos koji države članice i regije primaju i dalje je relativno bogatstvo⁴. U postupku dodjele primjenjuju se i drugi kriteriji koji odražavaju prioritete relevantne politike, ali pridaje im se mnogo manja važnost. Tijekom prethodnih programskih razdoblja primjenjivali su se kriteriji povezani s tržištem rada i obrazovanjem, dok za razdoblje 2021. – 2027. Komisija kao dodatne kriterije predlaže migracijske tokove i emisije stakleničkih plinova. U *prilogu I.* navedene se dodatne pojedinosti o promjenama u pogledu kriterija. Budući da pouzdanost podataka i njihovo prihvaćanje na razini država imaju ključnu ulogu, Komisija se kao osnovom za dodjelu sredstava služi podacima Eurostata.

05 U sam proces ugrađeni su mehanizmi u obliku gornjih i zaštitnih granica kako bi se zajamčilo da sredstva dodijeljena pojedinačnim državama članicama ne odstupaju previše od jednog programskog razdoblja do sljedećega.

¹ UFEU, članak 174.

² Europska komisija, Informativni članak, 29. svibnja 2018. i Procjena učinka za razdoblje 2021. – 2027., SWD(2018) 283 final.

³ Metodologija je poznata pod nazivom „berlinska metoda” jer je dogovorena 1999. na sastanku na vrhu u Berlinu.

⁴ Nakon razmatranja alternativnih pokazatelja Komisija smatra da je to mjerilo najneutralniji i najpouzdaniji pokazatelj koji odražava potrebe i razlike među regijama i državama članicama. Vidi izvješće o gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji GU-a REGIO iz srpnja 2014., str. 198.

06 Konačne odluke o dodjeli sredstava u okviru VFO-a donose se na visokoj političkoj razini. Budući da se VFO odobrava jednoglasnom odlukom, ishod procesa dodjele sredstava mora biti prihvatljiv Europskom parlamentu i svim državama članicama. Uglavnom su potrebni opsežni pregovori: u prethodnim su se razdobljima državama članicama dodjeljivala i dodatna sredstva, izvan okvira primjene relevantnih formula. Konačna dodjela sredstava politički je kompromis.

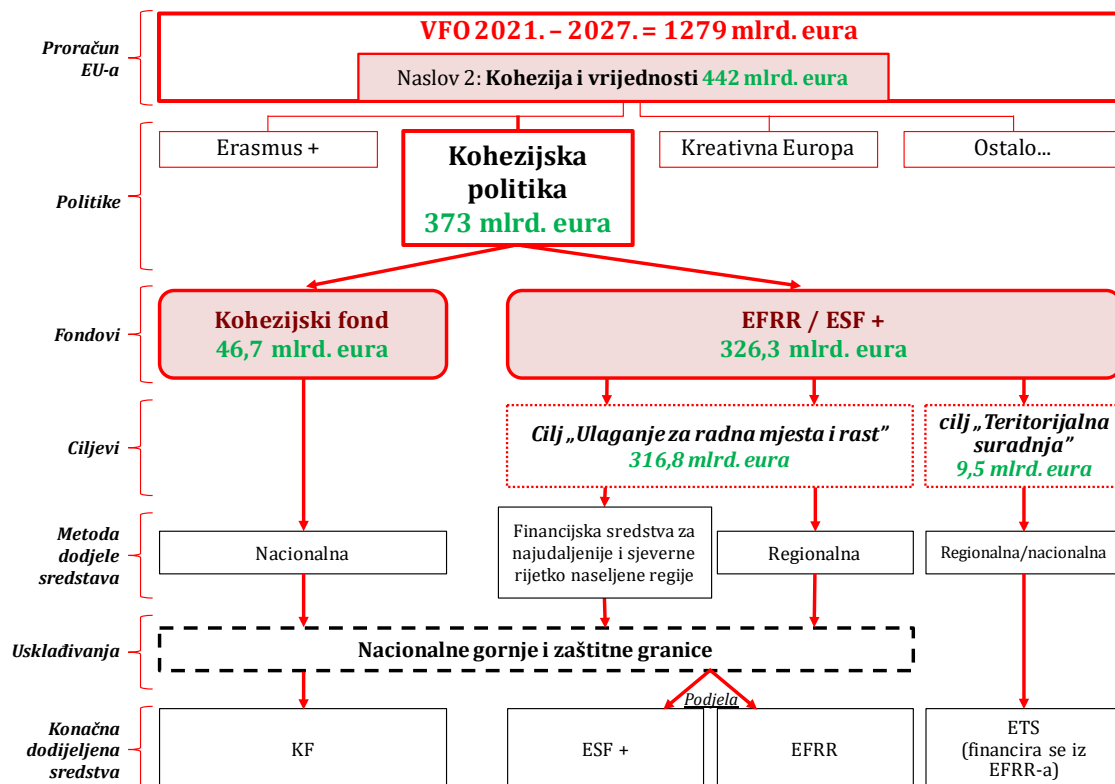
Pregled procesa

07 Za razdoblje 2021. – 2027. Komisija je prvi put uključila opis metodologije dodjele sredstava u prijedlog Uredbe o zajedničkim odredbama⁵. U prijedlogu su također navedeni iznosi sredstava koja se dodjeljuju državama članicama.

08 Na *slici 1.* u nastavku prikazan je pregled prijedloga Komisije o tome kako pretočiti ukupne resurse EU-a za predmetno razdoblje u dodijeljena sredstva za kohezijsku politiku za svaku državu članicu i svaki fond. Svi podatci u ovom pregledu navedeni su u tekućim cijenama, osim ako je drukčije navedeno.

⁵ Prilog XXII. prijedlogu Uredbe o zajedničkim odredbama, COM(2018) 375 final. U prijedlogu se polazi od pretpostavke da Ujedinjena Kraljevina napušta EU krajem ožujka 2019. Prema stanju u veljači 2019., rješenja kojima se uređuje mogući izlazak Ujedinjene Kraljevine iz EU-a nisu bila sigurna. Stoga je Sud iz ovog pregleda isključio sve aspekte povezane s Brexitom.

Slika 1. – Proces dodjele sredstava za fondove kohezijske politike

Izvor: Sud.

Napomena: prikazani financijski iznosi prijedlozi su Komisije za razdoblje 2021. – 2027. Obuhvaćaju i financijska sredstva koja se ne dodjeljuju izravno državama članicama („prijenosi“): 11,3 milijarde eura prenesenih iz KF-a u Instrument za povezivanje Europe (CEF), 1,3 milijarde eura za tehničku pomoć kojom upravlja Komisija (za sve fondove), 1,2 milijarde eura za međuregionalne komponente cilja „Europska teritorijalna suradnja“, 0,6 milijardi eura iz EFRR-a u Europsku urbanu inicijativu i 0,2 milijarde eura za transnacionalnu suradnja u okviru ESF-a plus.

09 Prve su faze u procesu sljedeće:

- o Polazište je opći višegodišnji proračun EU-a za predmetno programsko razdoblje. U svibnju 2018. Komisija je objavila prijedloge za sljedeće razdoblje 2021. – 2027.⁶ Prijedlogom Komisije previđa se povećanje ukupnog proračuna za 18 % u odnosu na prethodno razdoblje 2014. – 2020. (s 1087 milijardi eura na 1279 milijardi eura). Nakon što se u obzir uzmu usklađivanja, riječ je o povećanju od 5 %⁷.

⁶ COM(2018) 322 final i COM(2018) 321 final.

⁷ Informativni dokument Suda iz srpnja 2018. pod nazivom „The Commission’s proposal for the 2021. – 2027. Multiannual Financial Framework“ (Prijedlog Komisije za višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.), odlomci 4. i 6. Usklađivanjima se u obzir nužno uzimaju inflacija i Brexit.

- Od tih ukupnih sredstava Komisija predlaže dodjelu iznosa od 442 milijarde eura za naslov „Kohezija i vrijednosti”, a unutar tog naslova iznos od 373 milijarde eura za kohezijsku politiku (10 % manje nego u prethodnom razdoblju). Dodjela sredstava u okviru tog zadnjeg elementa predmet je ovog pregleda. Doprinosi za kohezijsku politiku financiraju se iz triju fondova: Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda plus (ESF +) i Kohezijskog fonda (KF).
- Od ukupnog iznosa sredstava za kohezijsku politiku, EU je izdvojio 46,7 milijardi eura za KF, dok na EFRR/ESF +, za koji se sredstva prvotno dodjeljuju u paketu, otpada ostatak sredstava.
- Sredstvima iz EFRR-a/ESF-a plus u ukupnoj vrijednosti od 326,3 milijarde eura EU želi ostvariti dva cilja: „Ulaganje u radna mjesta i rast”, na koji otpada većina sredstava, te „Europska teritorijalna suradnja”. Mali iznos (1,6 milijardi eura) u okviru prvog cilja dodjeljuje se za potporu „najudaljenijim i sjevernim rijetko naseljenim regijama”.

10 Sljedeća faza prvi je trenutak u kojem se određuju sredstva koja se dodjeljuju pojedinačnim državama članicama – bilo za zemlju u cjelini ili za njezine regije. Za početnu dodjelu različitih elemenata ukupnih dostupnih sredstava za koheziju primjenjuju se različiti procesi, kako je utvrđeno u sljedećim odjeljcima i prikazano u [prilogu II](#). Kao prvo, objašnjena je dodjela sredstava za EFRR/ESF +, a zatim za KF. U završnom odjeljku ovog dijela pregleda prikazana su naknadna usklađivanja, uključujući gornje i zaštitne granice te dodjelu sredstava za ESF +. Na više mjesta u dokumentu Sud se služi detaljno razrađenim primjerima o izmišljenim državama članicama ili regijama kako bi ilustrirao izračune.

Početna sredstva dodijeljena državama članicama

Dodjela sredstava za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast”

11 Za dodjelu sredstava u vezi s dvama ciljevima EFRR-a/ESF-a plus primjenjuju se različiti procesi. U okviru prvog cilja, „Ulaganje u radna mjesta i rast”, jedan je od važnih kriterija relativno bogatstvo regija⁸. Za razdoblje 2021. – 2027. Komisija predlaže sljedeće kategorije (vidi također prilog X.):

- o slabije razvijene regije, u kojima je prosjek BDP-a po stanovniku ispod 75 % prosjeka EU-a
- o tranzicijske regije, u kojima je BDP po stanovniku između 75 % i 100 % prosjeka EU-a
- o razvijenije regije, u kojima je BDP po stanovniku veći od prosjeka EU-a

Slabije razvijene regije

12 Dodjela sredstava slabije razvijenim regijama određuje se u tri koraka i prikazana je u [prilogu III.\(a\)](#):

- (1) Razlika između BDP-a po stanovniku predmetne regije i prosjeka EU-a, tj. razlika u razvijenosti, množi se s brojem stanovnika regije.
- (2) Na dobivenu vrijednost primjenjuje se koeficijent koji odražava relativno bogatstvo države članice u kojoj se regija nalazi – vidi [prilog III.\(b\)](#). Siromašna regija u siromašnoj zemlji stoga prima više sredstava od jednako siromašne regije u manje siromašnoj zemlji.
- (3) Regijama se mogu isplatiti i dodatne premije koje se odnose na društveno-gospodarske čimbenike i čimbenike povezane s okolišem: stopa nezaposlenosti, posebno nezaposlenosti mladih, razina obrazovanja, emisije stakleničkih plinova i migracije – vidi [prilog III.\(c\)](#).

⁸ Komisija mjeri bogatstvo s pomoću bruto domaćeg proizvoda (BDP) i bruto nacionalnog dohotka (BND), s usklađivanjima koja odražavaju kupovnu moć ili bez njih. Ti su pojmovi objašnjeni u pojmovniku.

13 Detaljno razrađeni primjer procesa za slabije razvijene regije, u izmišljenoj regiji, prikazan je u *tablici 1.*

Tablica 1. – Detaljno razrađeni primjer izračuna sredstava koja se dodjeljuju pojedinačnoj slabije razvijenoj regiji

Regija			
1. korak		(1) BDP po stanovniku u regiji	15 000 eura
		(2) BDP po stanovniku u EU-u	25 000 eura
		(3) Razlika u razvijenosti = (2) – (1)	10 000 eura
		(4) Broj stanovnika regije	3 500 000
		(5) Početni teoretski iznos = (3) × (4) × 7 godina	245 mlrd. eura
2. korak		BND po stanovniku države	90 % prosjeka EU-a
		(6) Odgovarajući koeficijent (vidi prilog III.b)	1,3 %
		(7) Pojedinačna dodijeljena sredstva = (5) × (6)	3185 mil. eura
3. korak (primjer za tri premije)	1. premija: nezaposlenost	Broj nezaposlenih osoba (a)	300 000
		Stopa nezaposlenosti (b)	13,2 %
		Prosjek za slabije razvijene regije (c)	13,5 %
		Broj osoba iznad prosjeka	0
		(8) Iznos premije = (d) × 500 eura × 7 godina	0 eura
	2. premija: nezaposlenost mladih	Broj nezaposlenih mladih (a)	60 000
		Stopa nezaposlenosti mladih (b)	35,0 %
		Prosjek za slabije razvijene regije (c)	32,6 %
		Broj osoba iznad prosjeka (ako je b > c) (d) = (a) – [(a) / (b) × (c)]	4 114
		(9) Iznos premije = (d) × 500 eura × 7 godina	14,4 mil. eura
	3. premija: emisije stakleničkih plinova	Emisije CO ₂ na razini države (a)	200 mil. tona
		Cilj za 2030. (b)	175 mil. tona
		Količina iznad ciljne vrijednosti (ako je a > b) (c) = (a) – (b)	25 mil. tona
		Udio regije u ukupnom broju stanovnika u državi (d)	10,0 %
		(10) Iznos premije = (c) × (d) × 1 euro × 7 godina	17,5 mil. eura
Dodijeljena sredstva za		= (7) + (8) + (9) + (10)	3216,9 mil. eura

Izvor: Sud, na temelju prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama, Prilog XXII., 1.a – g.

Napomena: prikazani proces nije cjelovit jer se u primjeru ne pokazuje dodjela svih premija.

Tranzicijske regije

14 Komisija predlaže da se za razdoblje 2021. – 2027. tranzicijskim regijama smatraju regije u kojima BDP po stanovniku iznosi između 75 % i 100 % prosjeka EU-a⁹. Za razdoblje 2014. – 2020. taj se postotak kretao između 75 % i 90 % prosjeka EU-a te su

⁹ Članak 102. stavak 2. točka (b) prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama (COM(2018) 375 final).

se regije u kategoriji 90 % – 100 % prethodno smatrale razvijenijima (vidi odlomak [16.](#) u nastavku). Ovom izmjenom znatno se povećava broj stanovnika obuhvaćenih tom kategorijom u rasponu: s manje od 15 % na više od 25 % stanovništva EU-a. Premještanjem regija iz kategorije razvijenijih u kategoriju tranzicijskih znači da predmetne regije u načelu dobivaju više sredstava za koheziju. Komisija opravdava tu promjenu postojanošću strukturnih izazova u regijama sa srednjim dohotkom, kojima se manje prosperitetne regije koje se brzo razvijaju postupno približavaju¹⁰, no koje i dalje zaostaju za razvijenijim regijama. Zemlje na koje će najviše utjecati ta izmjena su Finska, Francuska, Njemačka, Slovenija i Nizozemska. Unutar takvoga proširenja raspona tranzicijskih regija, mehanizmi procesa dodjele sredstava predloženi za razdoblje 2021. – 2027. uglavnom su slični onima za razdoblje 2014. – 2020.

15 Postoje četiri koraka za utvrđivanje dodjele sredstava koja su prikazana u [prilogu IV.:](#)

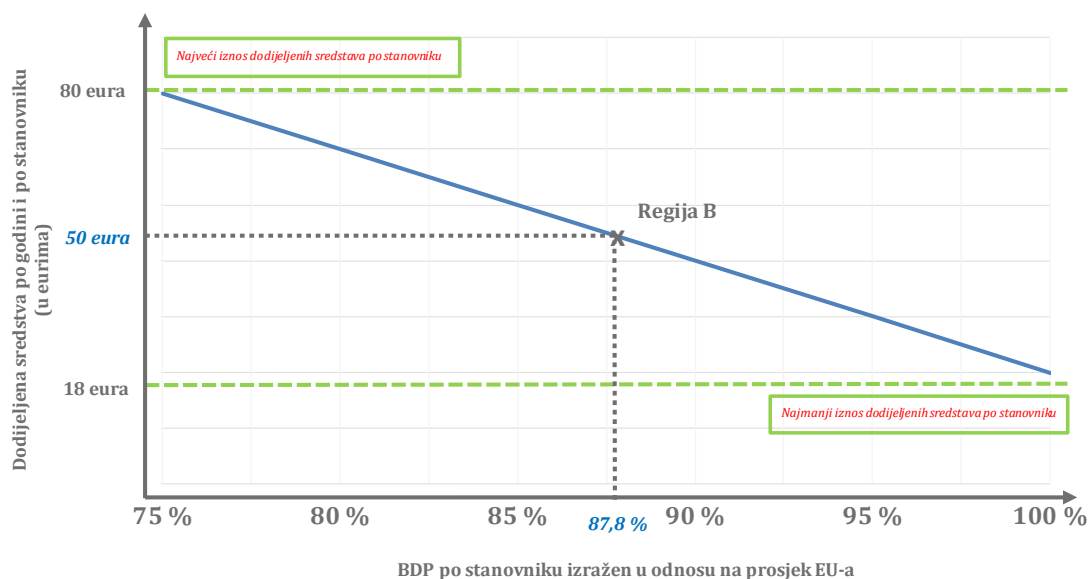
- (1) Prvo se određuje najniža razina potpore (18 eura po stanovniku godišnje), prije premija. Riječ je o teoretskom početnom iznosu po stanovniku koji bi predmetna regija primala da je razvijenija¹¹.
- (2) Zatim se računa najviša razina potpore, prije premija. Riječ je o iznosu od 60 % sredstava po stanovniku koji bi regija dobivala da je slabije razvijena (odlomak [12.](#)), s BDP-om po stanovniku u visini od 75 % prosjeka EU-a¹².
- (3) Potom se određuje iznos potpore za predmetnu regiju s obzirom na relativni BDP po stanovniku regije u odnosu na prosjek EU-a, unutar najnižih i najviših razina koje su prethodno opisane. Na [slici 2.](#) prikazan je detaljno razrađeni primjer za regiju čiji BDP po stanovniku iznosi 87,8 % prosjeka EU-a. Sa slike je vidljivo da bi ta regija svake godine primala 50 eura po osobi.
- (4) Državama članicama mogu se isplatiti iste dodatne premije kao i u slučaju slabije razvijenih regija ([prilog III.\(c\)](#)), koje se odnose na društveno-gospodarske čimbenike i čimbenike povezane s okolišem: stopu nezaposlenosti, posebno nezaposlenosti mladih, razinu obrazovanja, emisije stakleničkih plinova i migracije.

¹⁰ Str. 198. Šestog izvješća o gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji, GU REGIO, srpanj 2014.

¹¹ Prijedlog Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama, Prilog XXII., 2.a i 3.

¹² Ibid., 1.a i b.

Slika 2. – Detaljno razrađeni primjer izračuna početnih dodijeljenih sredstava za izmišljenu tranzicijsku regiju

Izvor: Sud, na temelju Priloga XXII., 2.a i b.

Napomena: grafikon prikazuje na koji način, za tu regiju, njezino bogatstvo od 87,8 % prosjeka EU-a dovodi do toga da joj se godišnje dodjeljuje 50 eura po stanovniku.

Razvijenije regije

16 Razvijenije su regije one regije u kojima je BDP po stanovniku veći od prosjeka EU-a¹³. Metodologija dodjele sredstava tim regijama razlikuje se od prethodno opisanih, ali je i dalje uglavnom slična metodologiji koja se primjenjivala za razdoblje 2014. – 2020. Kao što je prikazano u [prilogu V.\(a\)](#), postoje tri koraka:

- (1) Komisija izračunava ukupna financijska sredstva za razvijenije regije množenjem godišnjeg iznosa po osobi s brojem stanovnika u tim regijama.
- (2) Od tog ukupnog iznosa, iznos koji se zatim dodjeljuje svakoj regiji temelji se na podacima u vezi sa sedam demografskih i društveno-gospodarskih pokazatelja. Tim pokazateljima pridaje se različit stupanj važnosti, u rasponu od 20 % za broj stanovnika i razinu obrazovanja do 2,5 % za gustoću naseljenosti. Pokazatelji i njihovi ponderi prikazani su u [prilogu V.\(b\)](#). Kako bi se odredio iznos sredstava koji se dodjeljuje svakoj regiji, udio za svaku regiju i izračunava se za svaki pokazatelj i

¹³ Članak 102. stavak 2. točka (c) prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama (COM(2018) 375 final).

primjenjuje na ukupna dostupna sredstva. U **tablici 2.** prikazan je detaljno razrađen primjer ove metode za prvi pokazatelj.

- (3) Kao posljednji korak u relevantnim je slučajevima moguće dodati premije povezane s emisijama stakleničkih plinova i migracijama, i to primjenom istih procesa kao i za slabije razvijene i tranzicijske regije.

Tablica 2. – Detaljno razrađeni primjer metode dodjele sredstava za razvijenije regije – simulacija na temelju pokazatelja br. 1 (broj stanovnika)

Regija		
1. korak: dostupni resursi za sve razvijenije regije (bez premija)	(1) Ukupan broj stanovnika	208 mil.
	(2) Dodijeljena sredstva po stanovniku	18 eura
	(3) Ukupna financijska sredstva za razvijenije regije = (1) × (2) × 7 godina	26,2 mlrd. eura
2. korak	(4) Broj stanovnika u regiji	6 mil.
	(5) Ukupan broj stanovnika u razvijenijim regijama	208 mil.
	(6) Udio u broju stanovnika = (4) / (5)	2,9 %
	(7) Udio pokazatelja br. 1 u dostupnim resursima	20 %
	(8) Kalibrirani udio za regiju = (7) × (6)	0,6 %
	(9) Konačna dodijeljena sredstva za regiju na temelju pokazatelja br. 1 = (8) × (3)	151 mil. eura

Izvor: Sud, na temelju prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama, Prilog XXII., 3. i 4.

17 Kao i u razdoblju 2014. – 2020., u okviru tog cilja Komisija također predlaže namjensko izdvajanje sredstava u iznosu od 1,6 milijardi eura za najudaljenije i sjeverne rijetko naseljene regije. Sredstva bi se dodjeljivala na temelju broja stanovnika.

Dodjela sredstava za cilj „Europska teritorijalna suradnja”

18 Ciljevi kohezijske politike koji se odnose europsku teritorijalnu suradnju financiraju se iz EFRR-a. Dodjela sredstava u okviru tog cilja temelji se na četirima „potkategorijama” aktivnosti: (**prilog VI.(a)**): kopненоj prekograničnoj suradnji, pomorskoj suradnji, transnacionalnoj suradnji i suradnji u najudaljenijim regijama. Za razdoblje 2021. – 2027. Komisija predlaže izdvajanje 9,5 milijardi eura za taj cilj¹⁴, pri čemu bi se u svakoj potkategoriji na raspolaganje stavio različit iznos. Unutar svake potkategorije financijska sredstva dodjeljivala bi se regijama koje zadovoljavaju uvjete

¹⁴ U prijedlogu Uredbe o europskoj teritorijalnoj suradnji (COM(2018) 374 final) navodi se pet komponenti: prekogranična suradnja, transnacionalna i pomorska suradnja (dvije različite potkategorije u procesu dodjele), suradnja u najudaljenijim regijama, međuregionalna suradnja i međuregionalna ulaganja u inovacije. Sredstva za dvije međuregionalne komponente, u iznosu od 1,2 milijarde eura, ne dodjeljuju se državama članicama.

za potporu na temelju obuhvaćenog broja stanovnika – vidi [prilog VI.\(b\)](#). Većina financijskih sredstava usmjerena je na potkategoriju kopnene suradnje.

19 U [tablici 3.](#) prikazan je detaljno razrađeni primjer financiranja u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”.

Tablica 3. – Detaljno razrađeni primjer izračuna sredstava koja se dodjeljuju državi članici u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”

Država članica		
A. Kopnena prekogranična suradnja	(1) Udio stanovnika koji žive u regijama uz kopnene granice u ukupnom broju stanovnika države članice	5,0 %
	(2) Udio stanovnika koji žive najdalje 25 km od granice u ukupnom broju stanovnika	10,0 %
	(3) Ponderirani udio = $60 \% \times (1) + 40 \% \times (2)$	7,0 %
	(4) Ukupna financijska sredstva dostupna za ovu potkategoriju	5,0 mlrd. eura
	(5) <i>Dodijeljena sredstva za ovu potkategoriju = (3) × (4)</i>	350 mil. eura
B. Pomorska suradnja*	(1) Udio stanovnika koji žive u regijama uz obalne granice u ukupnom broju stanovnika države članice	1,0 %
	(2) Udio stanovnika koji žive najdalje 25 km od obale u ukupnom broju stanovnika	2,0 %
	(3) Ponderirani udio = $60 \% \times (1) + 40 \% \times (2)$	1,4 %
	(4) Ukupna financijska sredstva dostupna za ovu potkategoriju	1,35 mlrd. eura
	(5) <i>Dodijeljena sredstva za ovu potkategoriju = (3) × (4)</i>	19 mil. eura
C. Transnacionalna suradnja*	(1) Udio broja stanovnika države članice u ukupnom stanovništvu EU-a	5,0 %
	(2) Ukupna financijska sredstva dostupna za ovu potkategoriju	1,65 mlrd. eura
	(3) <i>Dodijeljena sredstva za ovu potkategoriju = (1) × (2)</i>	82,5 mil. eura
D. Suradnja u najudaljenijim regijama	(1) Udio broja stanovnika države članice u ukupnom stanovništvu najudaljenijih regija EU-a	8,0 %
	(2) Ukupna financijska sredstva dostupna za ovu potkategoriju	0,3 mlrd. eura
	(3) <i>Dodijeljena sredstva za ovu potkategoriju = (1) × (2)</i>	24 mil. eura
E. Ukupna dodijeljena sredstva za Europsku teritorijalnu suradnju za razdoblje 2021. – 2027. = A(5) + B(5) + C(3) + D(3)		475,5 mil. eura

Izvor: Sud, na temelju prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama, Prilog XXII., 8. i prezentacije „Metodologija za određivanje dodjele financijskih sredstava po državama članicama” koju je izradila Europska komisija.

* U prijedlogu Uredbe o europskoj teritorijalnoj suradnji (COM(2018) 374 final) transnacionalna i pomorska suradnja jedna su jedinstvena komponenta s proračunom od 3 milijarde eura. Prikazana podjela (1,35 milijardi eura i 1,65 milijardi eura) služi samo za potrebe dodjele sredstava državama članicama.

Dodjela sredstava za Kohezijski fond

20 Države članice s BND-om po stanovniku manjim od 90 % prosjeka EU-a zadovoljavaju uvjete za potporu iz Kohezijskog fonda. Za razdoblje 2021. – 2027. Komisija predlaže da se za KF izdvoji ukupno 46,7 milijardi eura, što je smanjenje od 45 % u odnosu na prethodno razdoblje. Komisija objašnjava to znatno smanjenje manjom potrebom u državama članicama koje su pristupile EU-u 2004. i 2007. za

velikim ulaganjima u infrastrukturu povezanu s prometom i okolišem. U praksi, dodjelom većih iznosa sredstava iz EFRR-a i ESF-a plus siromašnijim regijama nadoknađuje se takvo smanjenje sredstva iz KF-a kako bi ukupni relativni iznos sredstava za kohezijsku politiku dodijeljenih siromašnijim regijama i dalje ostao uglavnom nepromijenjen.

21 Proces za dodjelu sredstava iz proračuna Kohezijskog fonda ostao je isti kao i u prethodnim razdobljima. Proces dodjele odvija se na sljedeći način (vidi [prilog VII.](#)):

- (1) Prvi je korak izračun teoretskog ukupnog iznosa za KF, polazeći od iznosa od 62,90 eura po osobi godišnje.
- (2) Početna dodijeljena sredstva temelje se na broju stanovnika (50 %) i površini (50 %) ¹⁵.
- (3) Početna dodijeljena sredstva usklađuju se na temelju razvijenosti države (na temelju relativnog BND-a države članice u odnosu na prosjek EU-a).
- (4) Mehanizmi usklađivanja na temelju razvijenosti takvi su da je izračun potrebno kalibrirati. Kalibrirani udio država članica potom se primjenjuje na ukupna dostupna sredstva za KF i tako se dobiva iznos sredstava koja se dodjeljuju državama članicama.

22 U [tablici 4.](#) prikazan je detaljno razrađeni primjer financiranja u okviru Kohezijskog fonda.

¹⁵ Ako je gustoća naseljenosti vrlo velika, kriterij površine ne uzima se u obzir.

Tablica 4. – Detaljno razrađeni primjer izračuna sredstava koja se državi članici dodjeljuju iz KF-a

Država članica		
A: 1. korak – dostupni resursi iz KF-a	62,9 eura po stanovniku × 7 godina × ukupan broj stanovnika države članice koja zadovoljava uvjete za potporu	46,7 mlrd. eura
B: 2. korak – udio države članice	(1) Udio broja stanovnika države članice	10 %
	(2) Udio površine države članice	8 %
	(3) Udio države članice = 50 % × B(1) + 50% × B(2)	9 %
C: 3. korak – usklađivanje na temelju relativne razvijenosti države	(1) Postotak koji prikazuje koliko je BND države članice po stanovniku manji od prosjeka za sve države članice koje zadovoljavaju uvjete za potporu iz KF-a	30 %
	(2) Usklađivanje kojim se uzima u obzir relativno siromaštvo države članice = 1/3 (u skladu s prijedlogom Uredbe o zajedničkim odredbama) × C(1)	+ 10 %
	(3) Usklađeni udio države članice = B(3) × (1 + C(2))	9,9 %
D: 4. korak – kalibrirani udio države članice	(1) Zbroj svih usklađenih udjela država članica	115 %
	(2) Kalibrirani udio države članice = C(3) / D(1)	8,6 %
Konačna dodijeljena sredstva iz KF-a za razdoblje 2021. – 2027.	= A × D(2)	4,02 mlrd. eura

Izvor: Sud, na temelju prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama, Prilog XXII., 7.

23 U skladu s prijedlogom da se smanje financijska sredstva za KF za razdoblje 2021. – 2027., Komisija predlaže ograničavanje prava određene države članice na sredstva iz Kohezijskog fonda na razinu od jedne trećine ukupnih sredstava dodijeljenih toj državi članici za sve financiranje u okviru kohezijske politike. Zemlje na koje utječe ta gornja granica predložena za razdoblje 2021. – 2027 čine Estonija, Latvija i Malta. Međutim, navedene države članice neće dobiti ništa manje financijskih sredstava, jer će sav višak sredstava iz KF-a biti prenesen u njihova prava u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast”.

Financijski ponder kriterija za dodjelu sredstava

24 U pogledu ukupnih financijskih sredstava za kohezijsku politiku, koja obuhvaćaju EFRR, ESF + i KF, u **tablici 5.** prikazan je ponder različitih kriterija u procesu dodjele sredstava državama članicama. Iz nje je vidljivo da je i za razdoblje 2014. – 2020. i za razdoblje 2021. – 2027. razvijenost kriterij na kojemu se temelji više od 80 % dodijeljenih sredstava.

Tablica 5. – Financijski ponder kriterija za dodjelu sredstava

Kriterij	2014. – 2020.	2021. – 2027.
Razvijenost (BDP/BND)	86 %	81 %
Tržište rada, obrazovanje, demografija	14 %	15 %
Klima	—	1 %
Migracije	—	3 %
Ukupno	100 %	100 %

Izvor: prezentacija „Proračun EU-a za budućnost: regionalni razvoj i kohezija” koju je izradila Europska komisija.

Usklađivanja početnih dodijeljenih sredstava

25 U ovom odjeljku obrađena je primjena utvrđenih gornjih i zaštitnih granica, kao i prilagodbe dodijeljenih sredstava, uključujući posebna sredstava dodijeljena fondovima. Također su izneseni rezultati tih procesa u vidu konačnih sredstava dodijeljenih državama članicama kako je prikazano u prijedlogu Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama.

Gornje i zaštitne granice

26 Kao i u prethodnim razdobljima, na dodjelu sredstava državama članicama na temelju procesa opisanih u prethodnom dijelu teksta primjenjuju se dodatna usklađivanja koja su osmišljena kako bi ublažila znatne fluktuacije u iznosima koje primaju pojedinačne države članice. Ta usklađivanja primjenjuju se u obliku gornjih granica, kojima se ograničava najveći mogući iznos koji se može primiti, i zaštitnih granica, kojima se jamči najmanji iznos financiranja. U [prilogu VIII.\(a\)](#) prikazane su gornje i zaštitne granice predložene za razdoblje 2021. – 2027.

Gornje granice

27 Za razdoblje 2021. – 2027. Komisija predlaže tri elementa za određivanje gornje granice:

- (1) Kao prvo, ukupna godišnja financijska sredstva koja su na raspolaganju pojedinoj državi članici ograničena su na fiksni postotak procijenjenog BDP-a¹⁶. Dopusšteni udio BDP-a smanjio se tijekom posljednjih programskih razdoblja (vidi [prilog VIII.\(b\)](#)) i ovisi o relativnom bogatstvu predmetne zemlje: siromašnije zemlje imaju više granične vrijednosti, kao što je prikazano u [tablici 6.](#), na temelju činjenice da su njihove potrebe veće.

¹⁶ Na temelju dugoročne prognoze rasta za razdoblje 2021. – 2027. koju je izradio GU ECFIN (neovisno o PKM-u).

Tablica 6. – Određivanje gornje granice, izraženo kao postotak nacionalnog BDP-a

Prag u smislu BND-a po stanovniku	Gornja granica kao udio BDP-a	Države članice na koje se primjenjuje
ispod 60 % prosjeka EU-a	2,3 %	Bugarska, Rumunjska, Hrvatska
60 % – 65 % prosjeka EU-a	1,85 %	Latvija
iznad 65 % prosjeka EU-a	1,55 %	sve ostale zemlje EU-a

Izvor: Sud, na temelju prijedloga Uredbe o zajedničkim odredbama za razdoblje 2021. – 2027., Prilog XXII., 10. i informacija koje je dostavila Komisija.

- (2) Kao druga gornja granica, na sredstva koja se dodjeljuju državama članicama primjenjuje se i ograničenje u vezi s primljenim iznosom sredstava u okviru prethodnog programskog razdoblja. Za razdoblje 2021. – 2027. Komisija predlaže uvjet prema kojem država članica ne može primiti više od 108 % iznosa sredstava koja su joj dodijeljena za razdoblje 2014. – 2020. To ograničenje utječe na Rumunjsku, Bugarsku i Grčku.
- (3) Naposljetku, Komisija u svojem prijedlogu uvodi novu gornju graničnu vrijednost za bogate države članice, čiji je BND po stanovniku najmanje 120 % prosjeka EU-a. Tim se zemljama ne može dodijeliti više sredstava negoli za razdoblje 2014. – 2020. To će utjecati na šest država članica: Belgiju, Švedsku, Nizozemsku, Austriju, Dansku i Luksemburg.

Zaštitne granice

28 Glavnom zaštitnom granicom koju je predložila Komisija predviđeno je da sredstva dodijeljena pojedinačnoj državi članici ne mogu biti manja od 76 % iznosa koji je primila za razdoblje 2014. – 2020. Riječ je znatno višoj razini od one koja je bila na snazi za to razdoblje, kada je ekvivalentna zaštitna granica postavljena na 55 %. Pet zemalja imat će koristi od te zaštitne granice u razdoblju 2021. – 2027.: Mađarska, Litva, Estonija, Malta i Češka.

29 Mehanizam dodjele sredstava takav je da tranzicijske regije ne mogu primiti manje od iznosa koji bi primile da su razvijenije regije (odlomak 15. točka (1)). Postoji i dodatna zaštitna granica za ublažavanje učinka gubitka statusa slabije razvijene regije jer bi to obično dovelo do nižeg iznosa dodijeljenih sredstava. Regije u toj kategoriji ne

mogu primiti manje od 60 % godišnjih sredstava koja su im dodijeljena u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” za razdoblje 2014. – 2020.

Iznimke

30 Gornje i zaštitne granice primjenjuju se na sva financijska sredstva koje određena regija ili država članica može dobiti u okviru kohezijske politike, uz dvije iznimke u slučaju kojih se ne primjenjuju:

- Dodjela sredstava za cilj „Europska teritorijalna suradnja”. Prema navodima Komisije, cilj je te iznimke spriječiti neravnoteže u iznosima sredstava koja se dodjeljuju različitim graničnim zemljama.
- Gornja granica koja se odnosi na sredstva koja se dodjeljuju razvijenijim regijama na temelju BDP-a (vidi odlomak 27. točku (1)). Prema navodima Komisije, cilj je te iznimke izbjeći daljnja smanjenja dodijeljenih sredstava čiji je iznos već bio relativno nizak.

Dodatna usklađivanja

31 Komisija predlaže dva dodatna usklađivanja, nakon što se gornje i zaštitne granice uzmu u obzir. Kao prvo, za razdoblje 2021. – 2027. Komisija predlaže da se zadrži prijenos iznosa od 11 milijardi eura iz Kohezijskog fonda u Instrument za povezivanje Europe u sektoru prometa (CEF), kojim izravno upravlja Komisija¹⁷.

32 Kao drugo, za razdoblje 2021. – 2027. Komisija predlaže da se u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” utvrdi fiksni iznos od 100 milijardi eura za ESF + i 216,8 milijardi eura za EFRR. Međutim, prema prethodno opisanoj metodologiji ta dva fonda promatraju se zajedno te im se sredstva dodjeljuju skupno. Komisija je u listopadu 2018., zasebno od prijedloga Uredbe o zajedničkim odredbama iz svibnja 2018., predložila metodologiju za dodjelu sredstava za ESF + s ciljem razlikovanja dodijeljenih sredstava za ESF + i EFRR na razini država članica.

¹⁷ Instrument za povezivanje Europe u sektoru prometa osmišljen je za pružanje potpore ulaganjima u izgradnju nove prometne infrastrukture u Europi te obnovu i nadogradnju postojeće. Usmjeren je na prekogranične projekte i projekte čiji je cilj uklanjanje uskih grla, kao i na horizontalne prioritete kao što su sustavi upravljanja prometom.

33 Predložena metodologija za utvrđivanje udjela za ESF + slična je metodi koja se primjenjivala za razdoblje 2014. – 2020., kako je prikazano u nastavku, uz detaljno razrađeni primjer u *tablici 7.*:

- (1) Polazište za svaku državu članicu udio je dodijeljenih resursa za ESF za razdoblje 2014. – 2020. u ukupnim dodijeljenim sredstvima za ESF i EFRR za to razdoblje.
- (2) Ti se udjeli zatim usklađuju prema dvama dodatnim kriterijima, koji se odnose na nezaposlenost mladih – stopa mladih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju (tzv. skupina NEET), i na socijalno uključivanje – stopa osoba koje su izložene riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti (tzv. skupina AROPE). Ti pokazatelji proizlaze iz europskog stupa socijalnih prava i odražavaju političke prioritete ESF-a plus¹⁸. Mehanizmi tih usklađivanja prikazani su u *prilogu IX.*
- (3) Zbroj svih udjela potom se primjenjuje na ukupne dostupne resurse ESF-a plus.

¹⁸ Za razdoblje 2021. – 2027. Inicijativa za zapošljavanje mladih i Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) uključeni su u ESF +.

Tablica 7. – Detaljno razrađeni primjer izračuna sredstava koja se državi članici dodjeljuju iz ESF-a plus

Država članica		
A. Početni podatci	(1) Sredstva dodijeljena državi članici za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast” za razdoblje 2021. – 2027.	15 mlrd. eura
	(2) Udio ESF-a (uključujući IZM i FEA) u razdoblju 2014. – 2020.	40 %
B. Usklađivanja za nezaposlenost mladih i socijalno uključivanje	(3) Stopa pripadnika skupine NEET u državi članici	20 %
	(4) Usklađivanje od 1,5 % za nezaposlenost mladih (jer je stopa pripadnika skupine NEET > 16,4 % – prilog IX.)	+ 1,5 %
	(5) Stopa pripadnika skupine AROPE u državi članici	25 %
	(6) Usklađivanje od 1 % za socijalno uključivanje (jer je stopa pripadnika skupine AROPE > 23,9 % i < 30,3 % – prilog IX.)	+ 1 %
	(7) Usklađeni udio fonda ESF + = (2) + (4) + (6)	42,5 %
	(8) Početni iznos iz fonda ESF + za državu članicu = (7) × (1)	6375 mil. eura
C. Usklađivanje za dostupnost resursa iz fonda ESF +	(10) Zbroj svih početnih iznosa iz fonda ESF + za sve države članice	103 mlrd. eura
	(11) Dostupni resursi iz fonda ESF + za razdoblje 2021. – 2027.*	99,45 mlrd. eura
	(12) Čimbenik usklađivanja = (11) / (10)	96,6 %
D. Konačna dodijeljena sredstva iz fonda ESF + za razdoblje 2021. – 2027. = (8) × (12)		6155 mil. eura

Izvor: Sud.

* Iznos od 0,2 milijarde eura za transnacionalnu suradnju u okviru ESF-a plus i 0,35 milijardi eura za tehničku pomoć koju pruža Komisija odbijen je od ukupno iznosa financiranja iz ESF-a plus od 100 milijardi eura prije dodjele.

Konačna dodijeljena sredstva

34 U **tablici 8.** prikazana je usporedba metodologije dodjele sredstava po vrstama regija za razdoblje 2014. – 2020. s predloženom metodologijom za razdoblje 2021. – 2027. Unatoč smanjenju proračuna KF-a, u prijedlogu za razdoblje 2021. – 2027. ukupni relativni iznos sredstava iz fondova kohezijske politike dodijeljen slabije razvijenim regijama ostaje nepromijenjen i iznosi tri četvrtine dostupnih sredstava (odlomak **20.**).

Tablica 8. – Dodjela sredstava po vrstama regija

Fond / vrsta regije	2014. – 2020.	2021. – 2027.
Kohezijski fond	22 %	13 %
EFRR/ESF + Slabije razvijene regije	53 %	62 %
EFRR/ESF + Tranzicijske regije	10 %	14 %
EFRR/ESF + Razvijenije regije	15 %	11 %
Ukupno	100 %	100 %
<i>Udio KF + EFRR/ESF + Slabije razvijene regije</i>	<i>75 %</i>	<i>75 %</i>

Izvor: prezentacija „Proračun EU-a za budućnost: regionalni razvoj i kohezija” koju je izradila Europska komisija.

35 Predložena dodjela sredstava državama članicama po fondovima za razdoblje 2021. – 2027. prikazana je u **tablici 9.** u nastavku.

Tablica 9. – Predložena dodjela sredstava državama članicama po fondovima za razdoblje 2021. – 2027. (u milijunima eura, tekuće cijene)

	ESF +	EFRR	ETS	KF	od čega u CEF treba prenijeti	Prijenosi*	Prijedlog Uredbe o zajedničkim odredbama, prilog XXII.
Belgija	1 177	1 158	405	0	0	15	2 754
Bugarska	2 588	5 643	143	1 654	401	54	10 082
Češka	2 737	10 524	314	6 444	1 563	100	20 116
Danska	181	213	249	0	0	3	646
Njemačka	6 205	10 346	1 029	0	0	101	17 681
Estonija	492	1 651	51	1 075	261	16	3 285
Irska	579	450	190	0	0	7	1 226
Grčka	5 900	11 528	120	4 034	978	116	21 697
Španjolska	12 084	25 377	639	0	0	221	38 325
Francuska	7 194	9 654	1 106	0	0	102	18 058
Hrvatska	2 145	5 776	219	1 695	411	53	9 888
Italija	15 011	27 411	788	0	0	252	43 463
Cipar	207	434	24	319	77	4	989
Latvija	736	2 573	55	1 424	345	24	4 812
Litva	1 029	3 127	88	2 085	506	31	6 359
Luksemburg	21	21	30	0	0	0	73
Mađarska	4 806	11 624	272	3 437	833	109	20 248
Malta	91	345	14	219	53	3	673
Nizozemska	552	673	392	0	0	9	1 625
Austrija	510	695	229	0	0	8	1 442
Poljska	14 297	45 300	595	12 144	2 945	392	72 724
Portugal	7 579	11 578	142	4 436	1 076	127	23 862
Rumunjska	8 385	17 323	392	4 499	1 091	168	30 766
Slovenija	793	1 673	80	901	218	18	3 464
Slovačka	2 481	8 345	235	2 173	527	71	13 305
Finska	725	944	129	0	0	10	1 809
Švedska	946	1 121	333	0	0	13	2 413
<i>Tehnička pomoć*</i>	349	737	29	153			
<i>Transnacionalna suradnja*</i>	200						
<i>EUJ*</i>		564					
<i>Međuregionalna suradnja**</i>			1 206				1 206
UKUPNO	100 000	216 808	9 498	46 692	11 285	2 027	372 991

Izvor: Sud, na temelju podataka Komisije.

* Prijenosi obuhvaćaju: tehničku pomoć (0,35 % dodijeljenih sredstava EFRR-a / ESF-a plus / KF-a / ETS-a), transnacionalnu suradnju (u okviru ESF-a plus) i Europsku urbanu inicijativu (u okviru EFRR-a). Ti su prijenosi sredstva kojima upravlja Komisija i koja nisu izravno dostupna državama članicama. Prikazana je okvirna dodjela prijenosa po državama članicama kako bi prikaz bio usklađen s prijedlogom Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama.

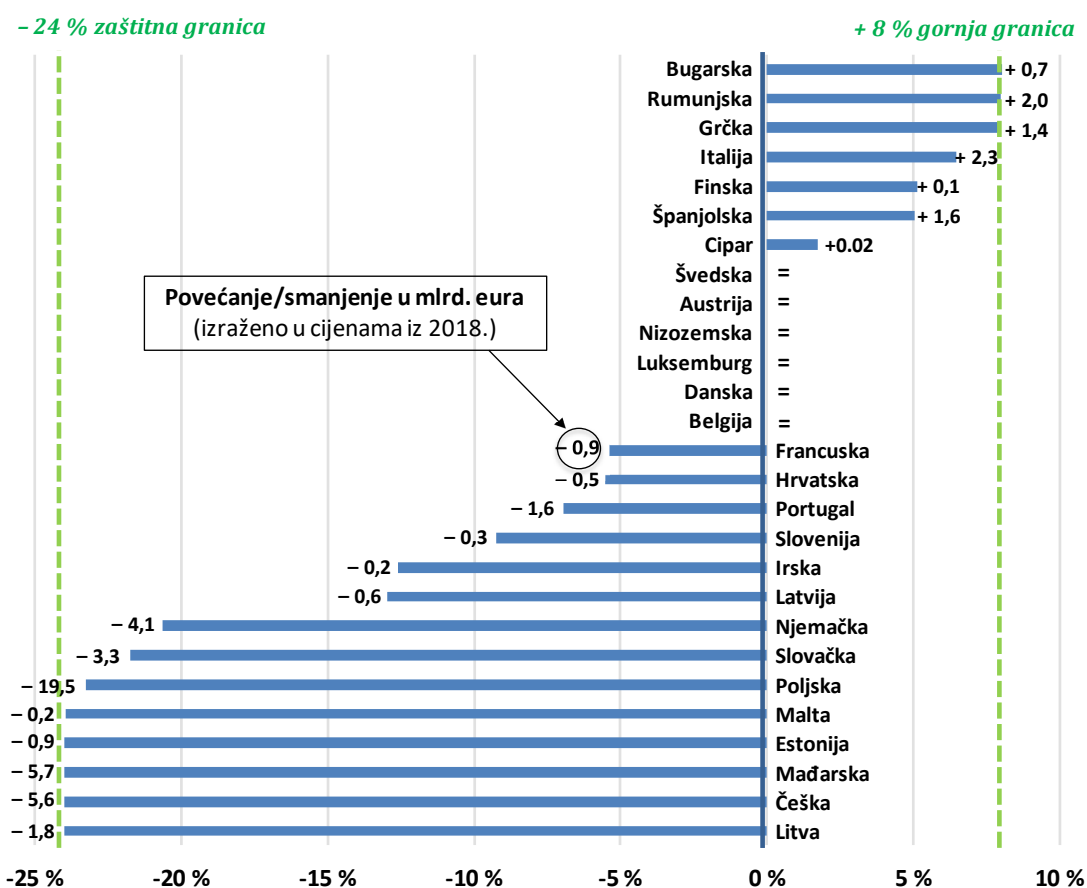
** Međuregionalne komponente ETS-a ne dodjeljuju se državama članicama.

Napomena: u tablici postoje manja odstupanja zbog zaokruživanja.

36 Komisija je prvi put u prijedlog Uredbe o zajedničkim odredbama uvrstila iznose sredstava koji se na temelju prethodno opisane metodologije dodjeljuju svakoj od

država članica. Na [slici 3.](#) u nastavku prikazana je predložena dodjela sredstava državama članicama za razdoblje 2021. – 2027. i relativna promjena u odnosu na dodjelu sredstava za razdoblje 2014. – 2020., prema podacima iz svibnja 2018.

Slika 3. – Dodjela sredstava državama članicama za razdoblje 2021. – 2027. u odnosu na razdoblje 2014. – 2020. (u cijenama iz 2018.)

Izvor: Sud, na temelju podataka Komisije.

37 Iz [slike 3.](#) vidljivo je da, unatoč tome što je proces dodjele sredstava uglavnom sličan te što su gornje i zaštitne granice osmišljene kako bi se ograničile znatne razlike, razlike u sredstvima dodijeljenima pojedinačnim državama članicama kreću se u rasponu od smanjenja od 24 % do povećanja od 8 %, pri čemu se u prosjeku bilježi smanjenje od 10 %. Jedan je od bitnih čimbenika promjena u razini razvijenosti mnogih regija, koja je dovela do njihova prebacivanja u drugu kategoriju (vidi zemljovide u [prilogu X.](#)). Glavne su promjene sljedeće:

- Estonija i Litva te pojedine regije u Češkoj, Poljskoj i Bugarskoj prebačene su iz kategorije slabije razvijenih regija u tranzicijske regije

- U Grčkoj i Španjolskoj znatno se povećao broj regija u kategoriji slabije razvijenih, uz nešto manje povećanje u Italiji i Portugalu
- U nekoliko zemalja postoje regije koje su prebačene iz kategorije razvijenijih u kategoriju tranzicijski regija: riječ je o Finskoj, Francuskoj, Njemačkoj, Nizozemskoj, Sloveniji, Austriji, Belgiji, Italiji, Španjolskoj, Grčkoj, Cipru i Irskoj. Do toga je djelomično došlo zbog novog praga za tranzicijske regije (vidi odlomak [14.](#)).

Završne primjedbe i sljedeći koraci

38 Predloženi proces dodjele sredstava za razdoblje 2021. – 2027. slijedi model koji se primjenjivao za prethodna razdoblja. Iako su određenim fazama procesa obuhvaćene klimatske promjene i migracije, učinak je takvog poteza ograničen: najvažniji čimbenik i dalje je relativno bogatstvo te, kao i u prethodnim razdobljima, 75 % sredstava odlazi slabije razvijenim regijama. U pogledu samoga procesa Komisija je transparentnija negoli je bila u prošlosti. U svojem prijedlogu Uredbe o zajedničkim odredbama u cijelosti je objavila predloženu metodologiju, poprativši je iznosima dodijeljenih sredstava. Na temelju prijedloga države članice primile bi između 76 % i 108 % iznosa financijskih sredstava koji im je dodijeljen u okviru kohezijske politike za razdoblje 2014. – 2020.

39 Završna faza procesa odvija se izvan okvira metodologije koja je utvrđena u prijedlogu Komisije, u političkim pregovorima između institucija EU-a i država članica (odlomak 06.). Među pitanjima koja bi mogla biti predmet tih pregovora je i ono o tome treba li ažurirati izračune kako bi se uzela u obzir dostupnost novih podataka. Prethodne dodjele sredstava, za razdoblje 2007. – 2013. i 2014. – 2020., temeljile su se na podacima koji su bili dostupni dvije godine prije početka programskog razdoblja. Također, u prethodnim su razdobljima politički pregovori doveli do dodjeljivanja dodatnih sredstava određenim državama članicama i regijama¹⁹.

40 Početna namjera Komisije prilikom predstavljanja paketa predloženih propisa u svibnju 2018. bila je ta da se dogovor o VFO-u postigne prije izbora za Europski parlament u svibnju 2019. Prema podacima iz veljače 2019., izmijenjenim vremenskim planom – koji je u skladu sa zaključcima Europskog vijeća – predviđeno je da će se kompromis o VFO-u postići u jesen 2019. te da će se pregovori o Uredbi o zajedničkim odredbama okončati ubrzo nakon toga.

¹⁹ Uredba o zajedničkim odredbama br. 1303/2013, prilog VII., članci 14. – 20.

Prilozi

Prilog I. — Promjene u pogledu kriterija dodjele sredstava tijekom triju prethodnih programskih razdoblja

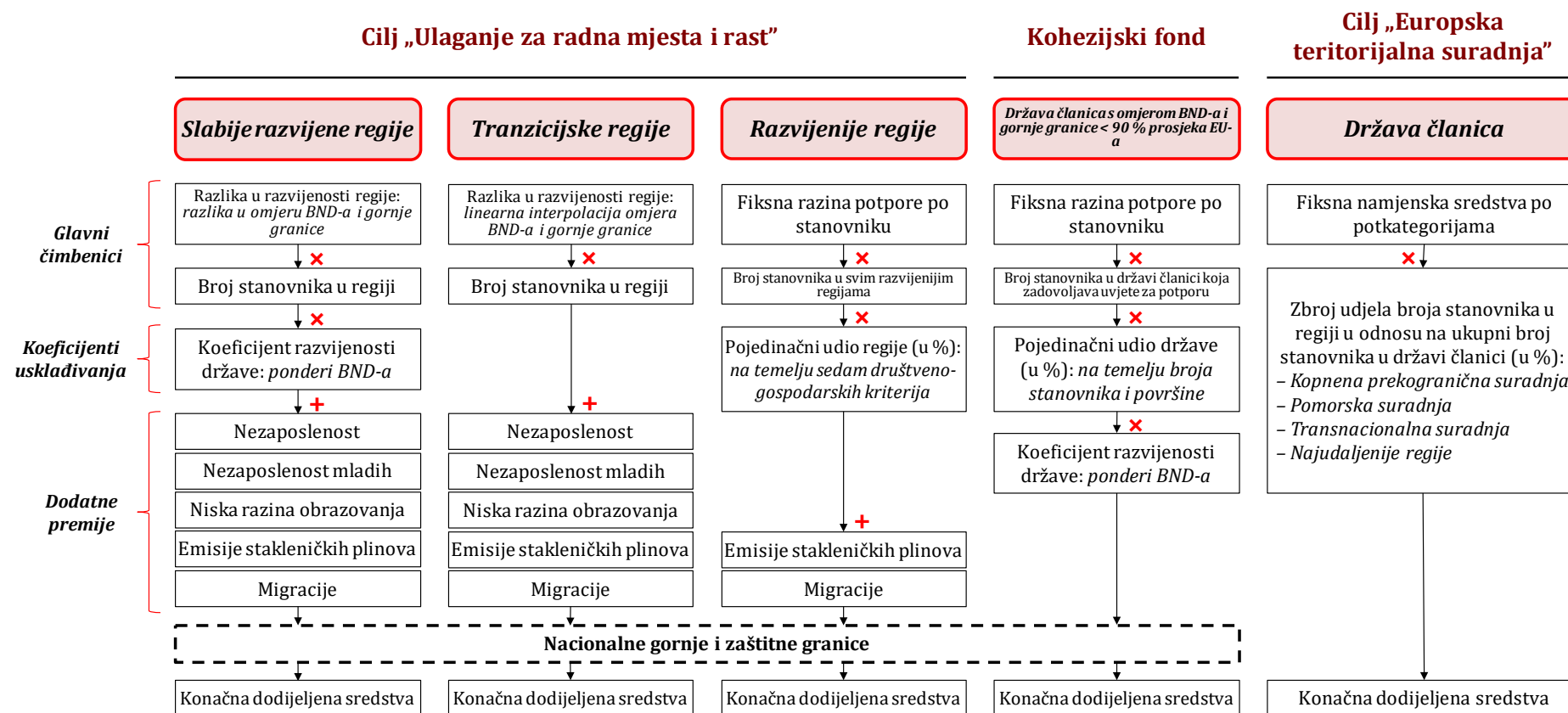
Kriterij	2007. – 2013.
	Uredba 1083/2006, prilog II.
	<i>Cilj konvergenije</i>
<i>Dodijeljena sredstva za pojedinačnu regiju</i>	broj stanovnika u regiji × razlika u razvijenosti (BDP po stanovniku u regiji – prosjek EU-a)
<i>Koeficijent razvijenosti države</i>	
<i>BND po stanovniku < 82 % prosjeka EU-a</i>	4,25 %
<i>BND po stanovniku < 82 % i < 99 % prosjeka EU-a</i>	3,36 %
<i>BND po stanovniku > 99 % prosjeka EU-a</i>	2,67 %
<i>Dodatne premije</i>	
<i>Nezaposlenost (osobe od 15 godina naviše)</i>	700 eura godišnje × broj nezaposlenih osoba iznad prosječne nezaposlenosti u svim regijama u kojima je cilj konvergencija
<i>Nezaposlenost mladih (15 – 25 godina)</i>	
<i>Niska razina obrazovanja (25 – 64 godine)</i>	
<i>Emisije stakleničkih plinova</i>	
<i>Migracije</i>	
	<i>Tranzicijska potpora</i>
<i>Teoretska razina potpore najniža</i>	
<i>najviša</i>	
<i>Stvarna razina potpore</i>	75 % / 80 % pojedinačne razine potpore 2006. po stanovniku u regiji iz 2007. nakon čega slijedi linearno smanjenje dok se ne dosegne prosječna razina potpore po stanovniku u državi za cilj regionalne konkurentnosti i zapošljavanja do 2011. / tijekom 2013.
<i>Dodatne premije</i>	
<i>Nezaposlenost (osobe od 15 godina naviše)</i>	600 eura godišnje × broj nezaposlenih osoba iznad prosječne nezaposlenosti u svim regijama u kojima je cilj konvergencija
<i>Nezaposlenost mladih (15 – 25 godina)</i>	
<i>Niska razina obrazovanja (25 – 64 godine)</i>	
<i>Emisije stakleničkih plinova</i>	
<i>Migracije</i>	

2014. – 2020.	2021. – 2027.
Uredba o zajedničkim odredbama (1303/2013), prilog VII.	Prijedlog Uredbe o zajedničkim odredbama, prilog XXII.
<i>Manje razvijene regije</i>	<i>Manje razvijene regije</i>
broj stanovnika u regiji × razlika u razvijenosti (BDP po stanovniku u regiji – prosjek EU-a)	broj stanovnika u regiji × razlika u razvijenosti (BDP po stanovniku u regiji – prosjek EU-a)
3,15 %	2,80 %
2,70 %	1,30 %
1,65 %	0,90 %
1300 eura godišnje × broj nezaposlenih osoba iznad prosječne nezaposlenosti u svim slabije razvijenim regijama	500 eura godišnje × broj nezaposlenih osoba iznad prosječne nezaposlenosti u svim slabije razvijenim regijama
	500 eura godišnje × broj nezaposlenih mladih iznad prosječne nezaposlenosti mladih u svim slabije razvijenim regijama
	250 eura godišnje × broj osoba iznad prosječne niske razine obrazovanja u svim slabije razvijenim regijama
	1 euro godišnje za svaku tonu ekvivalenta CO ₂ koja je 2016. prelazila nacionalne ciljne vrijednosti postavljene za 2030.
	400 eura godišnje po osobi za prosječnu neto migraciju u predmetnu državu članicu iz zemalja izvan EU-a u razdoblju 2013. – 2016.
<i>Tranzicijske regije</i>	<i>Tranzicijske regije</i>
prosječna razina godišnje potpore po stanovniku u razvijenijim regijama države članice. Ako u toj zemlji nema razvijenijih regija, uzima se prosjek EU-a za razvijenije regije (19,8 eura)	prosječna razina godišnje potpore po stanovniku u svim razvijenijim regijama EU-a (18 eura)
40 % iznosa za teoretsku regiju čiji BDP po stanovniku iznosi 75 %	60 % iznosa za teoretsku regiju čiji BDP po stanovniku iznosi 75 %
linearna interpolacija relativnog BDP-a po stanovniku u regiji u usporedbi s prosjekom EU-a	linearna interpolacija relativnog BDP-a po stanovniku u regiji u usporedbi s prosjekom EU-a
1300 eura godišnje × broj nezaposlenih osoba iznad prosječne nezaposlenosti u svim slabije razvijenim regijama	500 eura godišnje × broj nezaposlenih osoba iznad prosječne nezaposlenosti u svim slabije razvijenim regijama
	500 eura godišnje × broj nezaposlenih mladih iznad prosječne nezaposlenosti mladih u svim slabije razvijenim regijama
	250 eura godišnje × broj osoba iznad prosječne niske razine obrazovanja u svim slabije razvijenim regijama
	1 euro godišnje za svaku tonu ekvivalenta CO ₂ koja je 2016. prelazila nacionalne ciljne vrijednosti postavljene za 2030.
	400 eura godišnje po osobi za prosječnu neto migraciju u predmetnu državu članicu iz zemalja izvan EU-a u razdoblju 2013. – 2016.

Kriterij	2007. – 2013.
	Uredba 1083/2006, prilog II.
	<i>Cilj regionalne konkurentnosti i zapošljavanja</i>
Ukupna početna teoretska financijska namjenska sredstva	
Udio regija prema kriterijima	
<i>Broj stanovnika</i>	ukupan broj stanovnika (50 %)
<i>Nezaposlenost</i>	broj nezaposlenih osoba u regijama razine NUTS 3, u kojima je stopa nezaposlenosti iznad prosjeka skupine (20 %)
<i>Zapošljavanje</i>	potreban broj radnih mjesta da bi se dosegula stopa zaposlenosti od 70 % (15 %)
<i>Visoko i više obrazovanje</i>	broj zaposlenih osoba s niskom razinom obrazovanja (10 %)
<i>Niska gustoća naseljenosti</i>	niska gustoća naseljenosti (5 %)
<i>Rano napuštanje školovanja</i>	
<i>BDP</i>	
Usklađivanje udjela na temelju razvijenosti regije	povećanje ili smanjenje ukupnog udjela regije za + 5 % / – 5 % ovisno o tome je li njezin BDP po stanovniku ispod ili iznad prosječnog BDP-a po stanovniku u toj skupini
Dodatne premije	
<i>Emisije stakleničkih plinova</i>	
<i>Migracije</i>	

2014. – 2020.	2021. – 2027.
Uredba o zajedničkim odredbama (1303/2013), prilog VII.	Prijedlog Uredbe o zajedničkim odredbama, prilog XXII.
<i>Razvijenije regije</i>	<i>Razvijenije regije</i>
ukupan broj stanovnika u regiji koja zadovoljava uvjete za potporu × razina godišnje potpore po stanovniku u iznosu od 19,8 eura	ukupan broj stanovnika u regiji koja zadovoljava uvjete za potporu × razina godišnje potpore po stanovniku u iznosu od 18 eura
ukupan broj stanovnika u regiji (25 %)	ukupan broj stanovnika u regiji (20 %)
broj nezaposlenih osoba u regijama razine NUTS 2, u kojima je stopa nezaposlenosti iznad prosjeka svih razvijenijih regija (20 %)	broj nezaposlenih osoba u regijama razine NUTS 2, u kojima je stopa nezaposlenosti iznad prosjeka svih razvijenijih regija (20 %)
razina zaposlenosti koju je potrebno dodati da bi se dosegla ciljna vrijednost iz strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast za regionalnu stopu zaposlenosti (osoba u dobi od 20 do 64 godine) od 75 % (20 %)	razina zaposlenosti koju je potrebno dodati da bi se dosegla prosječna stopa zaposlenosti (osoba u dobi od 20 do 64 godine) svih razvijenijih regija (20 %)
broj osoba u dobi od 30 do 34 godine s visokim i višim obrazovanjem koji je potrebno dodati da bi se dosegla ciljna vrijednost iz strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast od 40 % (12,5 %)	broj osoba u dobi od 30 do 34 godine s visokim i višim obrazovanjem koji je potrebno dodati da bi se dosegla prosječna stopa osoba s visokim i višim obrazovanjem (u dobi od 30 do 34 godine) svih razvijenijih regija (20 %)
broj stanovnika u regijama razine NUTS 3 u kojima je gustoća naseljenosti manja od 12,5 stanovnika/km ² (2,5 %)	broj stanovnika u regijama razine NUTS 3 u kojima je gustoća naseljenosti manja od 12,5 stanovnika/km ² (2,5 %)
broj osoba koje rano napuštaju školovanje i osposobljavanje (u dobi od 18 do 24 godine) koji je potrebno oduzeti da bi se dosegla ciljna vrijednost iz strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast od 10 % (12,5 %)	broja osoba koje rano napuštaju školovanje i osposobljavanje (u dobi od 18 do 24 godine) koji je potrebno oduzeti da bi se dosegla prosječna stopa osoba koje rano napuštaju školovanje i osposobljavanje (u dobi od 18 do 24 godine) svih razvijenih regija (15 %)
razlika izmjerenog BDP-a regije (mjereno paritetom kupovne moći) i njezina teoretskog BDP-a kad bi BDP po stanovniku u regiji bio jednak kao u najrazvijenijoj regiji razine NUTS 2 (7,5 %)	razlika izmjerenog BDP-a regije (mjereno paritetom kupovne moći) i njezina teoretskog BDP-a kad bi BDP po stanovniku u regiji bio jednak kao u najrazvijenijoj regiji razine NUTS 2 (7,5 %)
	1 euro godišnje za svaku tonu ekvivalenta CO ₂ koja je 2016. prelazila nacionalne ciljne vrijednosti postavljene za 2030.
	400 eura godišnje po osobi za prosječnu neto migraciju u predmetnu državu članicu iz zemalja izvan EU-a u razdoblju 2013. – 2016.

Prilog II. — Okvir za početnu dodjelu sredstava državama članicama iz fondova kohezijske politike

Izvor: Sud, na temelju prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama za razdoblje 2021. – 2027., prilog XXII.

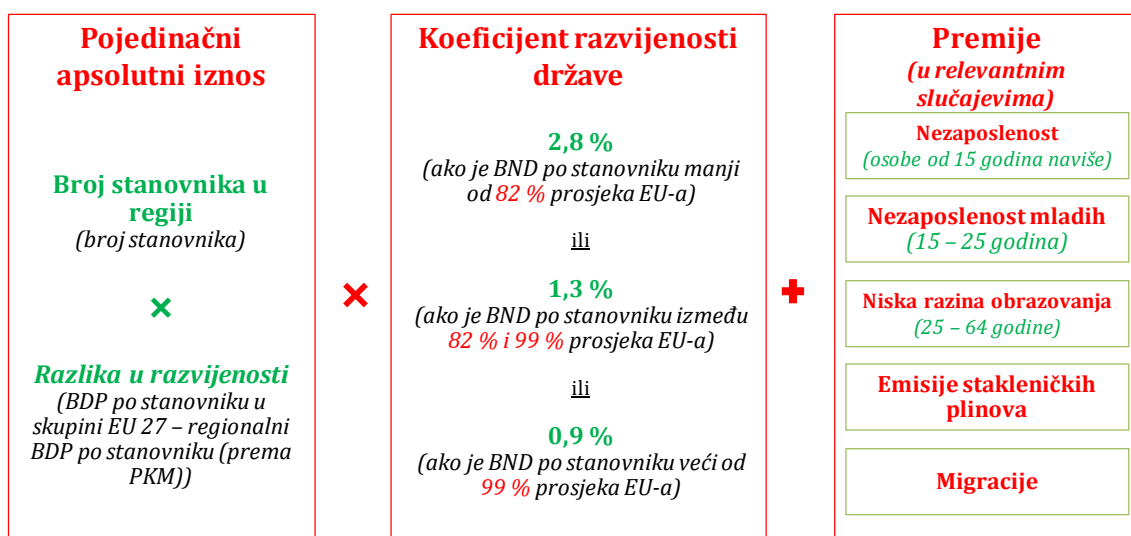
Prilog III. — Metoda dodjele sredstava za slabije razvijene regije za razdoblje 2021. – 2027.

Prilog III.(a) – Opća formula dodjele sredstava za slabije razvijene regije

Metoda dodjele sredstava za slabije razvijene regije

Dodijeljena sredstva za regiju X

=

Izvor: Sud, na temelju prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama, Prilog XXII., 1.a – g.

Prilog III.(b) – Koeficijenti za određivanje razine potpore svakoj od slabije razvijenih regija s obzirom na razvijenost države

BND po stanovniku	Primjenjivi koeficijent 2014. – 2020.	Predloženi koeficijent 2021. – 2027.	Primjenjiv na slabije razvijene regije u razdoblju 2021. – 2027.
Ispod 82 % prosjeka EU-a	3,15 %	2,8 %	BG, EE, LV, LT, HU, PL, PT, RO, SK, SI, HR, EL
82 % – 99 % prosjeka EU-a	2,7 %	1,3 %	CZ, ES, IT
Iznad 99 % prosjeka EU-a	1,65 %	0,9 %	FR

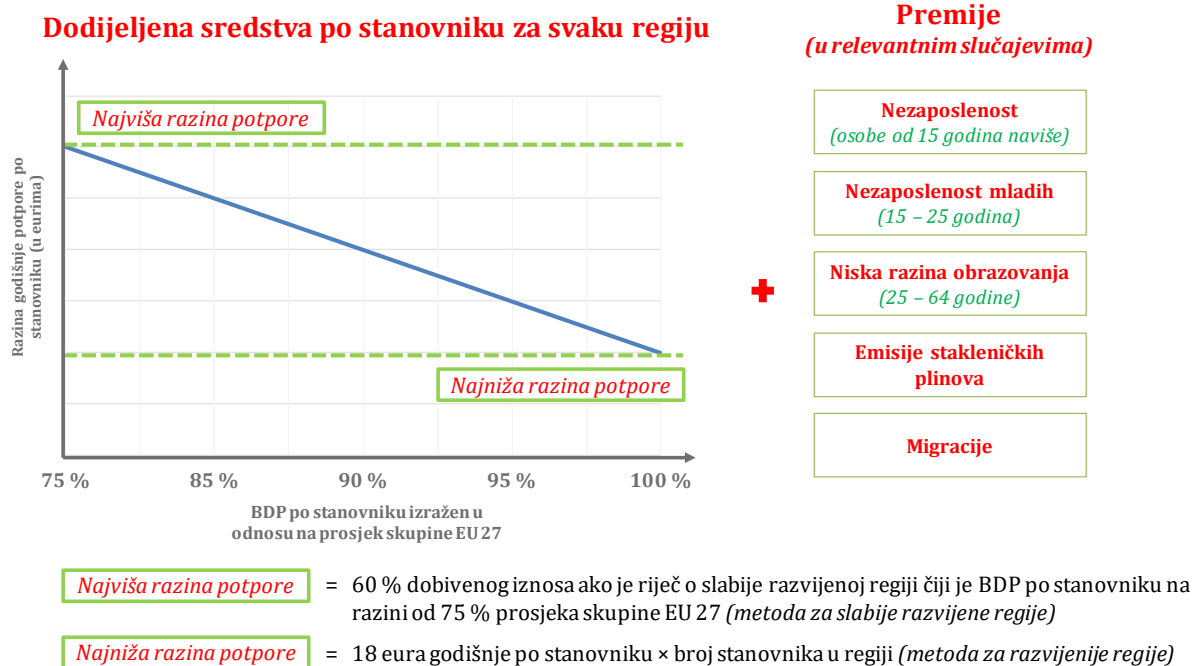
Izvor: Sud, na temelju prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama (Prilog XXII., 1.b), Uredbe br. 1303/2013 (Prilog VII.) i preliminarne procjene prijedloga VFO-a i kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027. koju je izradio Istraživački centar za europske politike (EPRC) u lipnju 2018.

Prilog III.(c) – Popis premija koje se primjenjuju na slabije razvijene i tranzicijske regije

<i>Nezaposlenost</i> (osobe od 15 godina naviše)	+ 500 eura godišnje za svaku nezaposlenu osobu iznad broja osoba koje bi bile nezaposlene kad bi se primjenjivala prosječna stopa nezaposlenosti svih slabije razvijenih regija.
<i>Nezaposlenost mladih</i> (dobna skupina 15 – 24)	+ 500 eura godišnje za svaku nezaposlenu mladu osobu iznad broja osoba koje bi bile nezaposlene kad bi se primjenjivala prosječna stopa nezaposlenosti mladih svih slabije razvijenih regija.
<i>Niska razina obrazovanja</i> (dobna skupina 25 – 64)	+ 250 eura godišnje za svaku osobu koju bi trebalo oduzeti kako bi se dosegla prosječna razina stope osoba s niskim stupnjem obrazovanja (manje od osnovnoškolskog odnosno osnovnoškolskog i nižeg srednjoškolskog stupnja obrazovanja) svih slabije razvijenih regija
<i>Emisije stakleničkih plinova</i>	+ 1 euro godišnje za svaku tonu ekvivalenta CO₂ iznad nacionalnih ciljnih vrijednosti za emisije stakleničkih plinova izvan sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) postavljenih 2016. za 2030., čime se dobiva iznos koji se dijeli među regijama na temelju njihova udjela u broju stanovnika u državi. Države članice koje ostvaruju najveću korist od uvođenja tog kriterija čine Njemačka, Italija, Francuska i Švedska.
<i>Migracije</i>	+ 400 eura godišnje po osobi koji se primjenjuju, ako je bilanca pozitivna, na prosječnu neto migraciju u predmetnu državu članicu iz zemalja izvan EU-a u razdoblju 2013. – 2016., čime se dobiva iznos koji se dijeli među regijama na temelju njihova udjela u broju stanovnika u državi. Države članice koje ostvaruju najveću korist od uvođenja tog kriterija čine Njemačka, Francuska, Italija i Poljska.

Prilog IV. — Metoda dodjele sredstava za tranzicijske regije za razdoblje 2021. – 2027.

Metoda dodjele sredstava za tranzicijske regije (EFRR, ESF +)

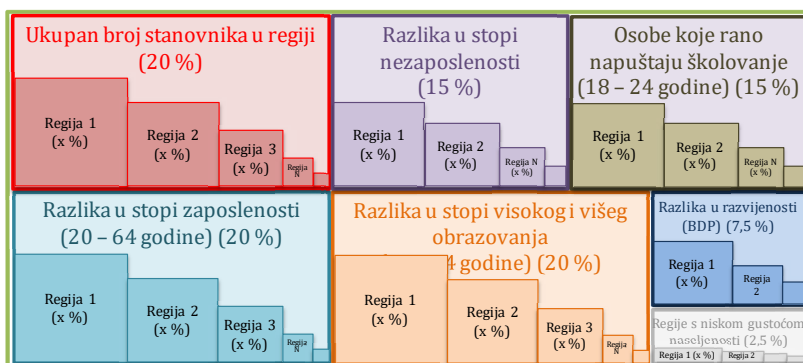
Izvor: Sud, na temelju prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama, Prilog XXII., 2.a – g.

Prilog V. — Metoda dodjele sredstava za razvijenije regije za razdoblje 2021. – 2027.

Prilog V.(a) – Opća formula dodjele sredstava za razvijenije regije (EFRR/ESF +)

Metoda dodjele sredstava za razvijenije regije (EFRR, ESF +)

Ukupna namjenska financijska sredstva
(= razina potpore od 18 eura godišnje po stanovniku × ukupni broj stanovnika regije koja zadovoljava uvjete za potporu)

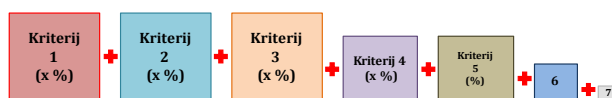

Premije

Emisije stakleničkih plinova
+ 1 euro godišnje za svaku tonu CO₂ koja je 2016. prelazila ciljne vrijednosti postavljene za 2030.

Migracije
+ 400 eura godišnje po osobi, što je iznos koji se primjenjuje na prosječnu neto migraciju u predmetnu državu članicu iz zemalja izvan EU-a (2013. – 2016.)

Dodijeljena sredstva za regiju X

Premije
(u relevantnim slučajevima)

Izvor: Sud, na temelju prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama, Prilog XXII., 4. – 6.

Prilog V.(b) – Regionalni kriteriji uzeti u obzir za dodjelu sredstava razvijenijim regijama

Kriteriji i ciljne vrijednosti za razdoblje 2021. – 2027. [ciljne vrijednosti za razdoblje 2014. – 2020. ako su različite]	Ponder (u %)	
	2014. – 2020.	2021. – 2027.
1. Ukupan broj stanovnika u regiji	25 %	20 %
2. Broj nezaposlenih osoba u regijama razine NUTS 2, u kojima je stopa nezaposlenosti iznad prosjeka svih razvijenijih regija	20 %	15 %
3. Potreban broj dodatnih zaposlenih kako bi se dosegla prosječna stopa zaposlenosti u razvijenijim regijama (osobe 20 – 64 godine) [75 %, cilj iz strategije Europa 2020.]	20 %	
4. Broj osoba u dobi od 30 do 34 godine s visokim i višim obrazovanjem koji je potrebno dodati da bi se dosegnuo prosjek svih razvijenijih regija [40 %, cilj iz strategije Europa 2020.]	12,5 %	20 %
5. Broj osoba koje rano napuštaju školovanje i osposobljavanje (u dobi od 18 do 24 godine) koji je potrebno oduzeti da bi se dosegnuo prosjek svih razvijenijih regija [10 %, cilj iz strategije Europa 2020.]	12,5 %	15 %
6. Razlika između BDP-a regije i njezina teoretskog BDP-a kad bi BDP po stanovniku u regiji bio jednak kao u najrazvijenijoj regiji razine NUTS 2.	7,5 %	
7. Broj stanovnika u regijama razine NUTS 3 u kojima je gustoća naseljenosti manja od 12,5 stanovnika/km ²	2,5 %	

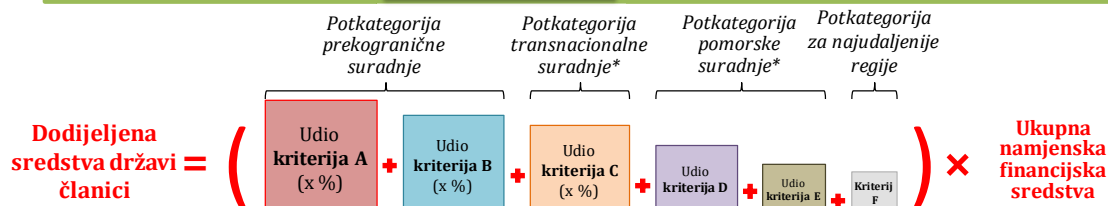
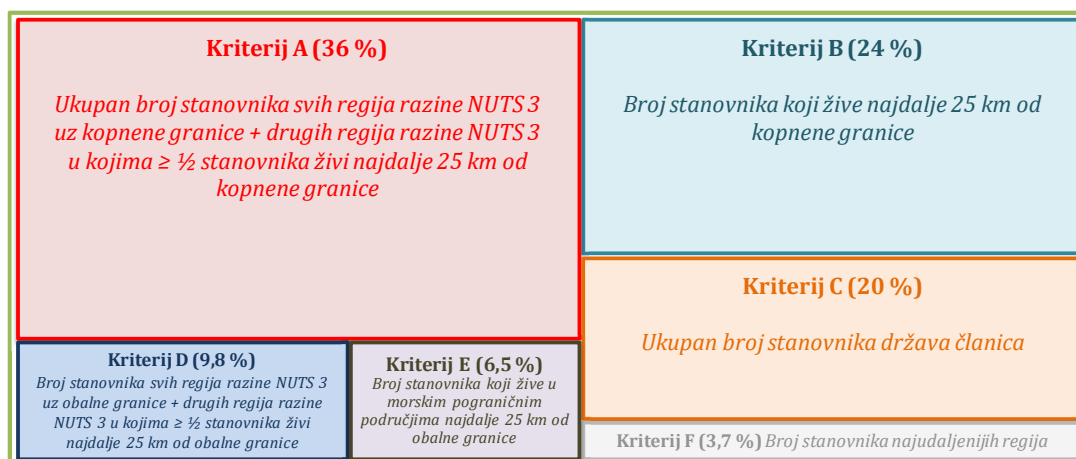
Izvor: ibid., Prilog XXII., 4.a – g i Uredba br. 1303/2013, Prilog VII., 4.a – g.

Prilog VI. — Metoda dodjele sredstava za cilj „Europska teritorijalna suradnja” (ETS) za razdoblje 2021. – 2027.

Prilog VI.(a) – Opća formula dodjele sredstava za ETS

Metoda dodjele sredstava za cilj „Europska teritorijalna suradnja”

Ukupna namjenska financijska sredstva

Izvor: Sud, na temelju prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama, Prilog XXII., 8.

Prilog VI.(b) – Kriteriji raspodjele sredstava u okviru ETS-a prema potkategorijama

Potkategorija ETS-a	Ukupna dostupna sredstva	Ključ raspodjele
Kopnena prekogranična suradnja	5,0 mlrd. eura (60 % × 8,3 milijarde eura)	60 % Udio u ukupnom broju stanovniku u regijama razine NUTS 3 (vidi kriterij A poviše) 40 % Udio stanovnika koji žive najdalje 25 km od granice u ukupnom broju stanovnika
Pomorska suradnja*	1,35 mlrd. eura (16,3 % × 8,3 milijarde eura)	60 % Udio u ukupnom broju stanovniku u regijama razine NUTS 3 40 % Udio stanovnika koji žive najdalje 25 km od obale u ukupnom broju stanovnika

Transnacionalna suradnja*	1,65 mlrd. eura (20 % × 8,3 milijarde eura)	Udio broja stanovnika države članice u ukupnom stanovništvu EU-a
Najudaljenije regije	0,3 mlrd. eura (3,7 % × 8,3 milijarde eura)	Udio broja stanovnika države članice u ukupnom stanovništvu najudaljenijih regija EU-a

Izvor: Sud, na temelju prijedloga Uredbe o zajedničkim odredbama, Prilog XXII. i prezentacije „Metodologija za određivanje dodjele financijskih sredstava po državama članicama” koju je izradila Europska komisija.

* U prijedlogu Uredbe o europskoj teritorijalnoj suradnji (COM(2018) 374 final) transnacionalna i pomorska suradnja jedna su jedinstvena komponenta s proračunom od 3 milijarde eura. Prikazana podjela (1,35 milijardi eura i 1,65 milijardi eura) služi samo za potrebe dodjele sredstava državama članicama.

Prilog VII. — Metoda dodjele sredstava za Kohezijski fond za razdoblje 2021. – 2027.

Metoda dodjele sredstava za Kohezijski fond (KF) uz kalibriranje

1

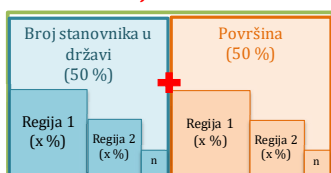
Države članice koje zadovoljavaju uvjete za potporu
(= države čiji je BND po stanovniku (prema PKM-u) < 90 % prosjeka skupine EU 27)

2

Ukupna namjenska financijska sredstva KF-a
(= razina potpore od 62,9 eura godišnje po stanovniku × ukupni broj stanovnika države članice koja zadovoljava uvjete za potporu)

3

Udio države u namjenskim sredstvima KF-a Osnova (tzv. ključ) za dodjelu sredstava

✗ **Usklađivanje na temelju razvijenosti države**
(= omjer državnog BND-a i gornje granice u odnosu na prosječni omjer BND-a i gornje granice svih država članica koje zadovoljavaju uvjete za potporu)

✗ **Koeficijent kalibriranja**
(cilj je koeficijenta postići da zbroj udjela svih država članica bude 100 %)

4

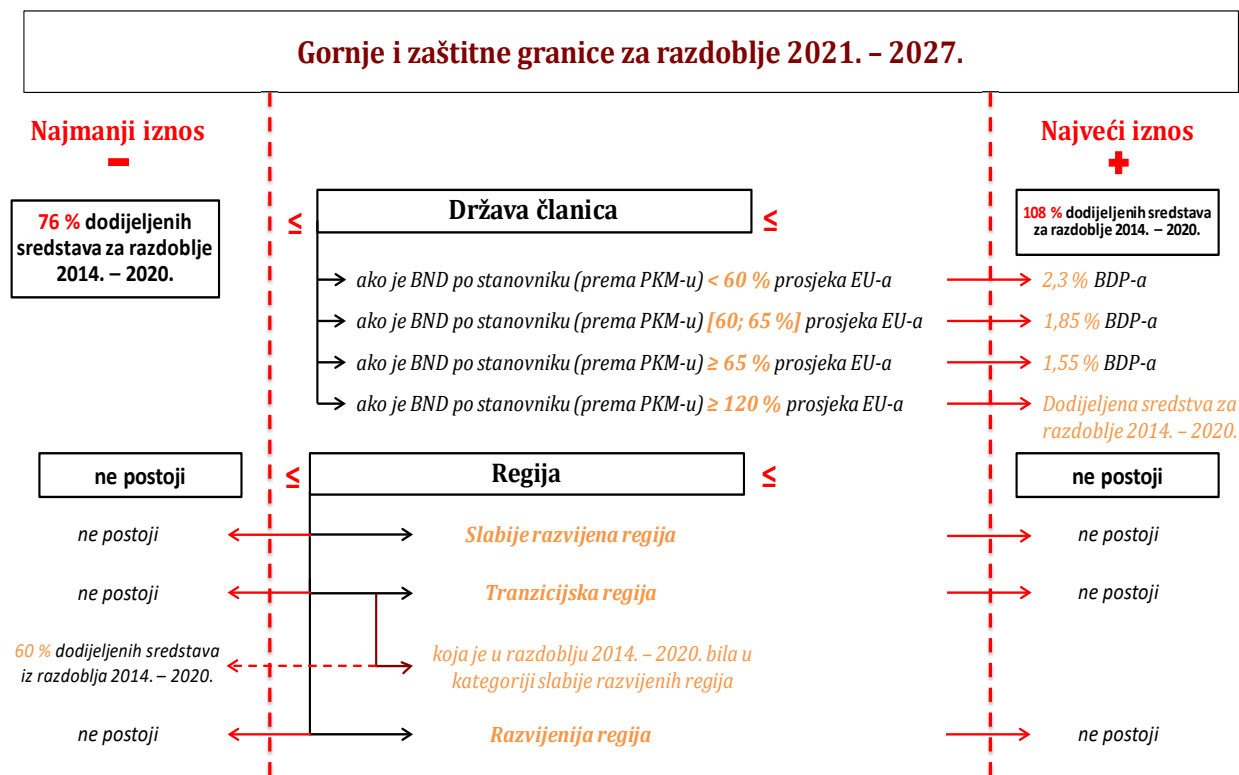
Konačna dodijeljena sredstva
Kalibrirani udio ✗ Ukupna namjenska sredstva KF-a

Međutim, udio iz Kohezijskog fonda ni za jednu državu članicu koja zadovoljava uvjete za potporu ne smije prijeći 1/5 ukupnih dodijeljenih sredstava (bez dodijeljenih sredstava za cilj „Europska teritorijalna suradnja”)

Izvor: Sud, na temelju prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama, Prilog XXII., 7.

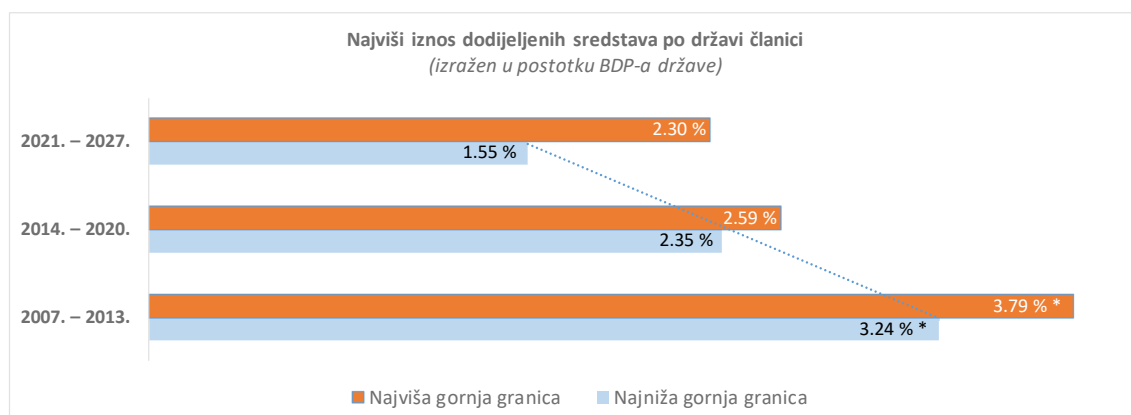
Prilog VIII. — Gornje i zaštitne granice

Prilog VIII.(a) – Gornje i zaštitne granice za razdoblje 2021. – 2027.

Izvor: Sud, na temelju prijedloga Komisije za Uredbu o zajedničkim odredbama, Prilog XXII., 10. – 13.

Prilog VIII.(b) – Promjene u pogledu gornjih granica BDP-a tijekom triju prethodnih programskih razdoblja

Izvor: Sud, na temelju uredbi br. 1083/2006, Prilog II., br. 1303/2013, Prilog VII. i prijedloga Uredbe o zajedničkim odredbama za razdoblje 2021. – 2027., Prilog XXII.

* Za razdoblje 2007. – 2013. te su gornje granice obuhvaćale i doprinose iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj i Europskog fonda za ribarstvo za potkategoriju prekogranične suradnje u okviru Europskog instrumenta za susjedstvo i partnerstvo te Instrumenta pretpristupne pomoći.

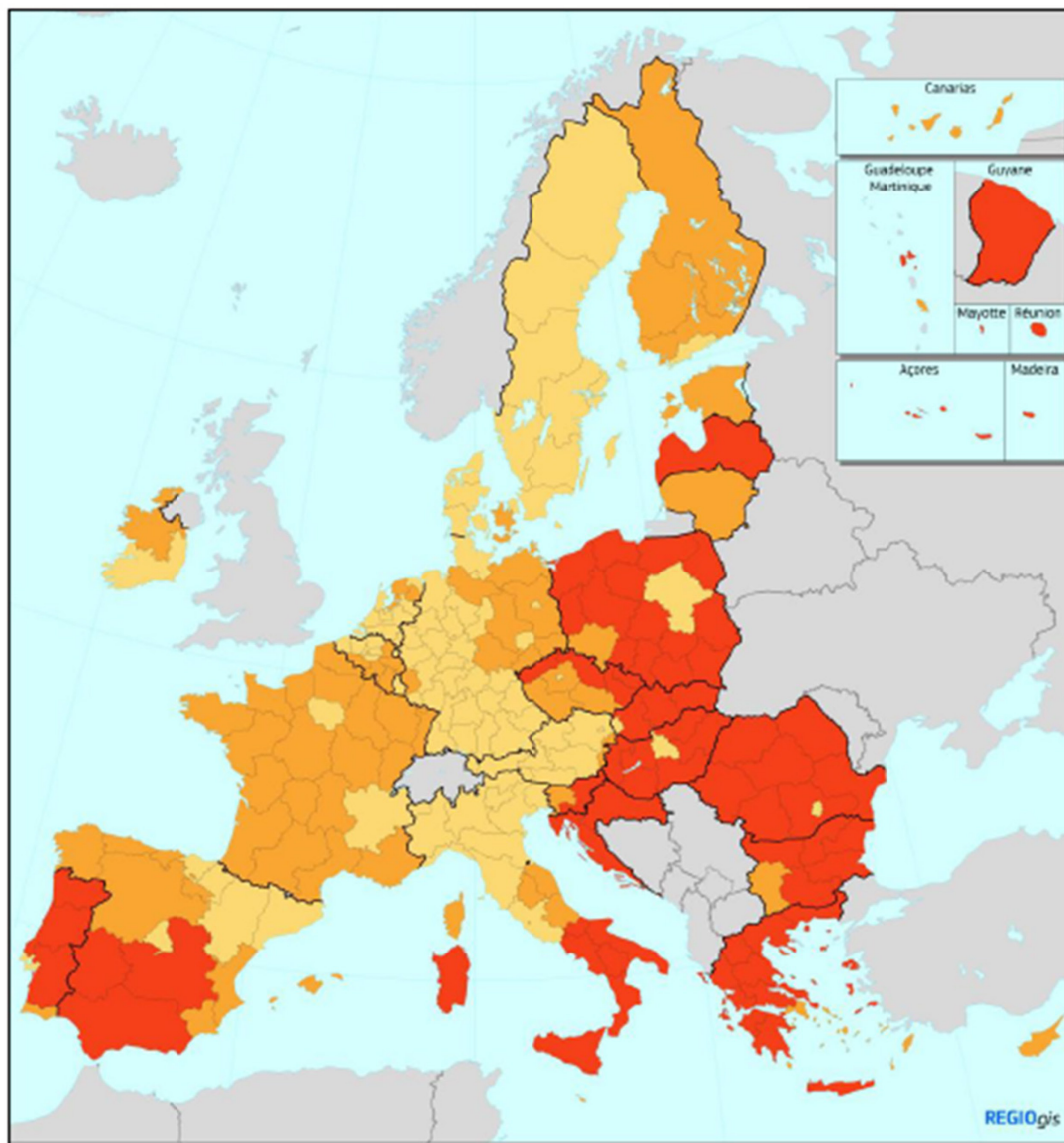
Prilog IX. — Kriteriji za usklađivanja dodjele sredstava ESF-a plus

Kriterij	Prag	Usklađivanje
Stopa pripadnika skupine NEET (2015. – 2017.) na razini države	Iznad 16,4 %	+ 1,5 %
	Između 16,4 % i 11,6 % (prosjek EU-a)	+ 1,0 %
	Između 11,6 % i 6,9 %	+ 0,5 %
Stopa pripadnika skupine AROPE (2014. – 2016.) na razini države	Iznad 30,3 %	+1,5 %
	Između 30,3 % i 23,9 % (prosjek EU-a)	+1,0 %
	Između 23,9 % i 17,6 %	+ 0,5 %

Izvor: Sud, na temelju predložene metodologije dodjele sredstava iz ESF-a plus.

Prilog X. — Kategorije regija za EFRR/ESF +

Prilog X.(a) – Kategorije regija za razdoblje 2021. – 2027.

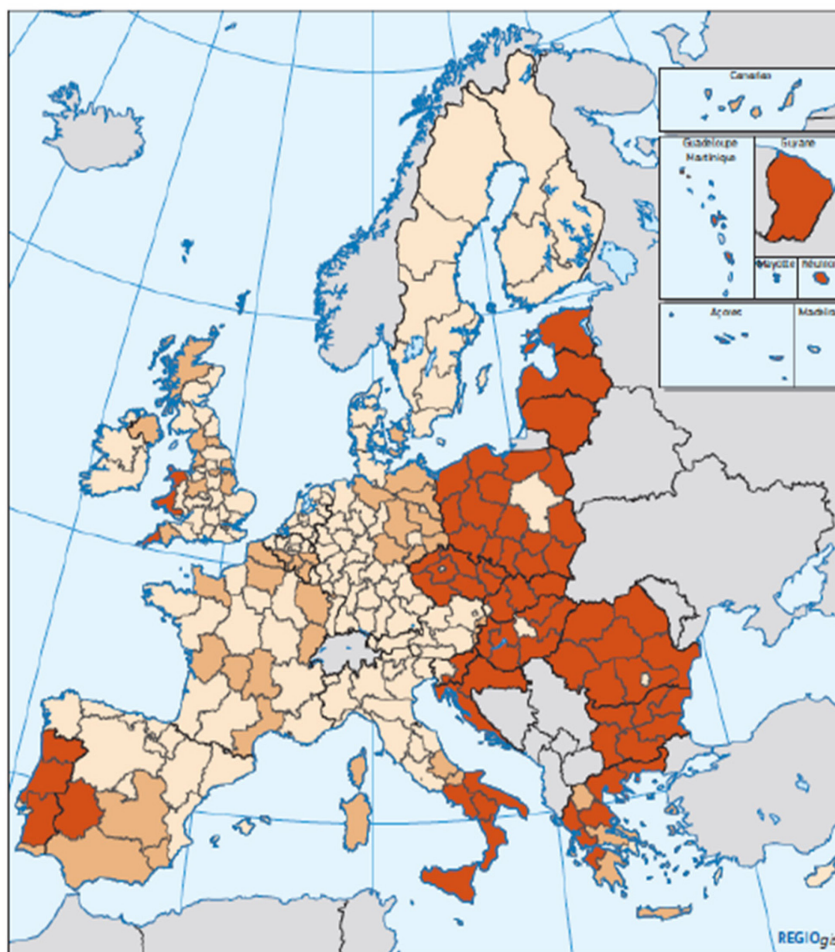

BDP po stanovniku (prema PKM-u) po regijama razine NUTS 2, prosjek za 2014., 2015. i 2016.

Indeks, skupina EU 27 = 100

- < 75 % (slabije razvijene regije)
- 75 % – 100 % (tranzicijske regije)
- ≥ 100 % (razvijenije regije)

Prilog X.(b) – Kategorije regija za razdoblje 2014. – 2020.

Prosječni BDP po stanovniku (prema PKM-u) u razdoblju 2007. – 2009.; EU27 = 100

Kategorija

- Slabije razvijene regije
- Tranzicijske regije
- Razvijenije regije

Napomena: departman Mayotte će
uvjete za potporu kao slabije razvijena regija
Izvor: GU REGIO

O kratkim tematskim pregledima Suda

Kratki tematski pregledi (engl. *rapid case review*) ne temelje se na novim revizijskim aktivnostima niti se u njima iznose novi revizijski nalazi i preporuke. U njima se prikazuju i utvrđuju činjenice o konkretnim temama i iznosi ciljana analiza kako bi se omogućilo bolje razumijevanje relevantnih pitanja.

Revizorski tim

Ovaj kratki tematski pregled usvojilo je II. revizijsko vijeće, koje je specijalizirano za rashodovna područja ulaganja u koheziju, rast i uključivanje. Ulogu izvjestiteljice za ovaj pregled ima članica Suda Iliana Ivanova, doajenka navedenog revizijskog vijeća. Potporu su joj pružali voditelj njezina ureda Mihail Stefanov, ataše u njezinu uredu James Verity, glavni rukovoditelj Niels-Erik Brokopp, voditeljica radnog zadatka Marija Žekova i revizor Tristan Le Guen.

EUROPSKI
REVIZORSKI
SUD

EUROPSKI REVIZORSKI SUD
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel.: +352 4398-1

Upiti: eca.europa.eu/hr/Pages/ContactForm.aspx

Internetske stranice: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

© Europska unija, 2019.

Za svaku uporabu ili umnažanje fotografija ili druge građe koja nije obuhvaćena autorskim pravima Europske unije dopuštenje se mora zatražiti izravno od nositelja autorskih prava.